

Afstudeerwerkstuk

ONDERZOEK BINNEN DE NEDERLANDSE PAARDENSECTOR: DE
VRAAG NAAR DUURZAME AFRASTERINGSMIDDELEN.

Manon Bolhuis

STUDENTNUMMER: 3001509 | OPLEIDING: HIPPISCHE BEDRIJFSKUNDE

Afstudeerwerkstuk

ONDERZOEK BINNEN DE NEDERLANDSE PAARDENSECTOR: DE VRAAG NAAR DUURZAME AFRASTERINGSMIDDELEN.

Student/ Auteur: Manon Bolhuis
Opleiding: Bedrijfskunde en Agribusiness
Major: Hippische bedrijfskunde
Studentnummer: 3001509
Email adres: 3001509@aeres.nl
Klas: 4BP
Adres: Heerengracht 16A
7941JH Meppel
Telefoonnummer: 06-38299294

Afstudeerdocent: T. Pol
Email adres: t.pol@aeres.nl
Telefoonnummer: 088-020 5893

Geschreven te: Meppel
Datum: 04-06-2021

Voorwoord

Voor u ligt het afstudeerwerkstuk geschreven door Manon Bolhuis, student aan de Aeres hogeschool te Dronten. Het afstudeerwerkstuk richt zich op de hippische sector, welke aansluit bij de opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness, Major: Hippische bedrijfskunde. Het afstudeerwerkstuk richt zich op klantbehoefte binnen de hippische sector en gaat specifiek in op het onderwerp duurzame afrasteringsmiddelen.

Ik wil graag mijn begeleidende docent, Mevrouw Pol en mijn collega's bedanken voor hun hulp bij het opstellen en uitvoeren van het onderzoek.

Manon Bolhuis,

Meppel, 04-06-2021

Inhoud

Samenvatting.....	5
Summary	6
Hoofdstuk 1. Inleiding	7
1.1 De historie van de paardensector in Nederland	7
1.2 Aanleiding van het onderwerp.....	7
1.3 Het onderwerp en vraagstuk.....	8
1.4 Relevantie van het onderwerp	8
1.5 Theoretisch kader.....	9
1.6 Wat is er nodig om een goed onderzoek uit te voeren?.....	10
1.7 Begrippen afbakening.....	10
1.8 Afbakening.....	11
1.9 Hoofdvraag en deelvragen	12
Hoofdvraag.....	12
Deelvraag 1.....	12
Deelvraag 2.....	13
Deelvraag 3.....	13
1.10 Doelstelling.....	13
1.11 Eindproduct en de paardensector.....	13
Hoofdstuk 2. Aanpak (Materiaal en Methode)	15
2.1 Welke gegevens en data zijn er verzameld?	15
2.2 Via welke methode is de data verzameld?.....	15
2.3 Verwerking en betrouwbaarheid van de resultaten	17
Hoofdstuk 3. Resultaten.....	18
3.1 Resultaten die behoren tot deelvraag 1.....	18
3.2 Resultaten die behoren tot deelvraag 2.....	19
3.3 Resultaten die behoren tot deelvraag 3.....	21
Hoofdstuk 4. Discussie.....	25
4.1 Doelstelling van het onderzoek.....	25
4.2 Uitvoering van het onderzoek.....	25
4.2.1 Het proces	25
4.1.2 Het verloop van het onderzoek.....	26
4.1.3 Verbeterpunten.....	26
4.1.4 Betrouwbaarheid en hoeveelheid verzamelde gegevens	28
4.2 Belangrijkste resultaten per deelvraag	28
4.2.1 Deelvraag 1.....	28

4.2.2 Deelvraag 2.....	29
4.2.3 Deelvraag 3.....	30
4.3 De mogelijke nadelen van de gekozen methode	31
4.4 Overeenkomsten tussen literatuur stukken en het onderzoek	31
Hoofdstuk 5. Conclusies en Aanbevelingen	33
5.1 Korte beschrijving van het uitgevoerde onderzoek	33
5.2 Conclusies van de deelvragen	33
5.2.1 Deelvraag 1.....	33
5.2.2 Deelvraag 2.....	34
5.2.3 Deelvraag 3.....	34
5.3 Conclusie van de hoofdvraag	35
5.4 Aanbevelingen.....	35
5.4.1 Aanbevelingen voor de paardensector	35
5.4.2 Aanbevelingen voor afrasteringsproducenten.....	36
Bronnenlijst	37
Lijst van afbeeldingen en Diagrammen	39
Bijlage 1 – Formules voor steekproeven	40
Bijlage 2 – Enquête vragen	41
Bijlage 3 – Resultaten van de Enquête	44

Samenvatting

Dit onderzoek is uitgevoerd binnen de hippische sector en richt zich op de paardenhouders en het gebruik van duurzame vormen van afrastering. De onderzoeksvraag luidt als volgt: “Wat is de aankoopbehoefte met betrekking tot duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden, bij de Nederlandse paardenhouders?”

Het onderzoek is uitgevoerd omdat duurzaamheid een steeds grotere rol speelt binnen de agrarische sector en de verwachting is dat dit ook steeds belangrijker gaat worden voor de paardensector. Er waren nog geen resultaten te vinden betreffende duurzaamheid en afrasteringsmaterialen.

De uitvoering van het onderzoek is gedaan door verschillende onderzoeksmethoden met elkaar te combineren. Er is gestart met literatuuronderzoek naar relevante onderwerpen en duurzaamheid. Daarnaast is er (online) marktonderzoek uitgevoerd om het huidige aanbod bij leveranciers te bepalen. Daarna is er een onderzoek gedaan onder de Nederlandse paardenhouders, doormidden van een Enquête.

Uit het onderzoek is gebleken dat de Nederlandse paardenhouder nog niet (goed) op de hoogte is van de term duurzame afrastering, maar wel producten herkent die door leveranciers in dat segment worden aangeboden. Daarnaast werd op duidelijk dat de paardenhouders het belangrijk vinden dat een afrastering veilig voor hun paard is en dat de levensduur van het product een belangrijke factor is bij de aanschaf van duurzame afrasteringsmiddelen. Ook geeft de paardenhouder in het onderzoek aan gemiddeld tussen de 5-10% meer te willen betalen voor een duurzame oplossing ten opzichte van een regulier product.

De conclusie van het onderzoek is daarom dat de paardenhouder nog niet goed weet wat bedoeld wordt met de term duurzame afrastering, maar dat deze wel bereid is om een duurzaam product aan te schaffen, waarbij vooral veiligheid en levensduur van belang zijn ten opzichte van minder duurzame producten. Ook is een is de paardensporter bereid om hiervoor meer te betalen.

Door het relatief lage aantal respondenten is het onderzoek minder betrouwbaar dan wenselijk is. Maar doordat er zeker is dat alle ingevulde enquêtes van paardensporters zijn in de afgebakende doelgroep, geeft het onderzoek wel een beeld weer waar zowel de paardensector als ook de afrasteringsleveranciers iets mee kunnen.

De aanbevelingen die uit dit onderzoek komen zijn enerzijds gericht aan de paardensector, om hun publiek meer bekend te maken met duurzame alternatieven. Daarnaast is het gericht aan de producenten om hun marketing ook (meer) te richten op paardenhouders en bij productontwikkeling rekening te houden met de aangegeven factoren die voor paardeneigenaren van belang zijn.

Summary

This research was conducted within the equestrian industry and focuses on horse owners and the use of sustainable forms of horse fencing. The research question is as follows: "What is the purchasing need with regard to sustainable fencing products for horses, among Dutch horse owners?"

The research was conducted because sustainability is playing an increasingly important role within the agricultural sector and it is expected that this will also become more and more important for the equine sector in the near future. No results could yet be found regarding sustainability and fencing materials.

The research was performed by combining different research forms. Starting with literature research on relevant topics and sustainability. In addition, (online) market research was conducted to determine the current supply at suppliers of horse fencing materials. After that, research was conducted among Dutch horse owners, by an online survey.

The research showed that the Dutch horse owner are not yet aware of the term sustainable fencing, but that they do recognize products offered by suppliers in that segment. In addition, it became clear that the horse owners consider it important that a fence is safe for their horse and that the durability of the product is an important factor in the purchase of sustainable fencing products. Also, the horse owners in the survey indicated that they are willing to pay on average between 5-10% more for a sustainable solution compared to a regular product.

The conclusion of the survey is therefore that the horse owner does not yet know what is meant by the word sustainable fencing. But they are prepared to buy a sustainable product, where safety and longevity are particularly important compared to less sustainable products. Also, the horse athlete is willing to pay more for this.

Due to the relatively low number of respondents, the survey is less reliable than preferred. However, because it is certain that all completed surveys are from equestrians in the defined target group, the study does provide a picture that both the horse sector and the fencing suppliers can use.

The recommendations from this study are, on one side, aimed at the horse sector, to make their audience more aware of sustainable alternatives. And on the other hand to the producers of horse fencing materials to focus their marketing also (more) on horse owners. And to take the needs of horse owners into account when developing new products.

Hoofdstuk 1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een korte inleiding gegeven van de paardensector en het belang van duurzaamheid binnen de vee-/ paardenhouderij. Door deze informatie wordt de aanleiding en relevantie van het vraagstuk benadrukt.

1.1 De historie van de paardensector in Nederland

Paardrijden en paardensport heeft een zeer lange historie. Binnen de Nederlandse paardensport zijn er vele successen geboekt en vele olympische medailles gewonnen. Ook in het fokken van paarden staat het kleine Nederland prima zijn mannetje. Het is niet voor niks dat het ras de KWPN, het Nederlandse sportpaard, op de eerste plek staat in de dressuur- en springsport en een 3^e plek in bij de eventing paarden. (KWPN, 2019)

Met bijna 500.000 actieve ruiters in Nederland en naar schatting meer dan 450.000 paarden en pony's, is de sector van behoorlijke omvang. Jaarlijks zijn er zo'n 765.000 wedstrijd starts en worden er vele paarden verkocht en gefokt. Ook zijn er veel bedrijven die actief zijn in de paardensector en zijn er 3000 ruitersportcentra. In totaal is de Nederlandse paardensector daarmee goed voor 1,5 tot 2 miljard euro aan omzet (KNHS, 2018).

1.2 Aanleiding van het onderwerp

Niet alle paarden die in Nederland verblijven staan bij de eigenaar zelf aan huis. Er zijn ruiters die thuis meerdere paarden hebben, maar ook vele mensen die hun paard hebben gestald bij een zogenoemde pensionstal. Deze stallen hebben soms wel meer dan 80 paardenboxen en bevinden zich niet alleen in landelijke gebieden, maar ook in steden zoals Amsterdam en Utrecht.

De stalling van grote hoeveelheden paarden bij elkaar roept sinds enkele jaren vragen op. Zo zijn niet alle locaties geschikt om paarden te kunnen weiden en worden paarden soms alleen gehuisvest, zonder soortgenoten. De sectorraad paarden heeft in 2011 een plan van aanpak geschreven, de zogenoemde 'Gids voor goede praktijken' (Sectorraad, 2011) met daarin 12 richtlijnen voor de paardenhouder om het paardenwelzijn te verbeteren. Het doel is naast het verbeteren van het paardenwelzijn binnen Nederland het aan het bredere publiek aangeven dat Nederland hier aandacht voor heeft.

Nu, anno 2021, zijn er al vele vraagstukken in de kamer geweest, die zich richten op dierenwelzijn en duurzaamheid in de vee- en paardenhouderij. De veranderingen die hieruit zijn voortgekomen hebben tot nu toe vooral veel invloed gehad op de veehouderij. Voorbeelden hiervan zijn de discussie of kalf en koe gescheiden mogen worden direct na de geboorte en een discussie over verplichte weidegang bij koeien (Bramer, 2017). Doordat de paardensector in deze context los wordt gezien van de veehouderij leek deze, tot maart 2017, de dans te ontspringen (Tulp, 2017).

Op 2 maart 2017 bracht de partij voor de dieren haar standpunt naar buiten met betrekking tot het paardrijden en het houden van paarden. De partij pleit voor verplichte aanpassingen zoals het verbieden van trainingshulpmiddelen, inrijden op latere leeftijd en het verbieden van 'extreme sporten' met paarden zoals cross. Deze aanpassingen zouden gezamenlijk een duurzamere paardenhouderij creëren, waarin de gemiddelde leeftijd van het paard hoger wordt. Daarnaast is ook verplichte weidegang hierin een zeer belangrijk thema (PvdD, 2017). Aansluitend daarop lanceerden de KNHS, FNRS, Dierenbescherming en Dier & Recht op 13 februari 2019 de campagne: 'Deel je wei, iedereen blij'. Deze campagne heeft tot doel om meer aandacht te vragen voor weidegang en mee specifiek voor paarden die niet in een kudde gehouden worden, hetgeen tegen de natuurlijke manier van leven van het paard is. (KNHS, 2019)

1.3 Het onderwerp en vraagstuk

Zoals eerder genoemd, zijn er onderwerpen in de paardensector die onder de loep liggen. Weidegang en contact met soortgenoten is iets waar men al lang voor pleit, gezien deze ook in de 'Gids goede praktijken' genoemd werd, maar ook duurzaamheid is een belangrijk item om aandacht aan te besteden.

Er zijn meerdere onderzoeken gedaan naar de verschillende vormen van het houden van paarden in relatie tot duurzaamheid. Veelal staat vrij bewegen, contact met soortgenoten en frisse lucht aangegeven als een belangrijke factor (Neijenhuis, Westra, Verhoeven, & Visser, 2012). Daarnaast wordt veelal ook geconcludeerd dat er weidegang-, vrij contact in een paddock- of andere buitenuitloop mogelijkheden nodig zijn. Kortom, los van de stal, moet er voor een paard een vorm van vrije loopmogelijkheid gegeven worden.

Wanneer paarden naar buiten gaan, moet de accommodatie hiervoor geschikt zijn. Voor welke vorm van het weiden, of op zijn minst buiten lopen van paarden, dan ook is er een afrastering nodig. Deze afrastering moet voldoen aan verschillende eisen, namelijk: veilig zijn voor paarden, goed zichtbaar, inpassen in het landschap en sterk genoeg om de dieren binnen te houden. Nadat er in april 2011 werd gepleit voor een verbod op prikkeldraad als omheining voor paarden (in verband met grote verwondingen) wordt er voornamelijk gebruik gemaakt van schrikdraad (Sectorraad, 2011). Hierbij krijgt het paard een korte schok, als het probeert door de afrastering heen te gaan en in geval van nood of paniek breekt deze draad op het moment dat er teveel druk op komt te staan. Het is daarom ook niet verwonderlijk dat een elektrische afrastering – eventueel in combinatie met houten palen en balken- door dierenartsen, paardenfokkers en sportstallen als veiligste afrastering wordt gezien (Coussement, 2010).

Maar hoe zit het met duurzaamheid, als we het hebben over afrastering? Er zijn vele middelen, merken en vormen van afrastering. Denk hierbij aan de soort palen, soorten draad, maar ook het soort apparatuur voor het schrikdraad dat gebruikt kan worden. Zo zijn er verschillende energiebronnen waar gebruik van gemaakt wordt. Daarnaast is het ook van belang dat de afrastering niet te storend is voor het landschap, maar wel opvallend genoeg voor de dieren die erachter staan. Vele factoren die invloed kunnen hebben op de duurzaamheid van de afrastering.

In Nederland zijn bevinden zich 10.000 Paarden(sport)bedrijven, nog los van particuliere paardenhouders. (KNHS, 2017). Ondanks het feit dat afrastering op bijna elke paardenhouderij te vinden is, zijn er binnen de paardensector specifiek op het gebied van afrastering nog geen concrete onderzoeken te vinden welke betrekking hebben op duurzaamheid. Het is daarom interessant om te kijken of er genoeg kennis is onder de paardenhouders op het gebied van duurzame afrastering en of hier behoefte naar is.

1.4 Relevantie van het onderwerp

Zoals in de aanleiding van het onderwerp al beschreven is, zijn er de laatste jaren veel ontwikkelingen gaande omtrent duurzaamheid. Niet alleen in de vee- en paardenhouderij maar ook in andere branches. Het feit dat hier veel over gepraat wordt en het zelfs een groot onderwerp is in de tweede kamer, geeft aan dat het thema duurzaamheid leeft in de maatschappij. Dit tezamen met het pleiten voor strengere regels en verplichte weidegang door de dierwelzijnsorganisaties, maakt duurzame weidegang een zeer relevant onderwerp.

Onder duurzame weidegang zou ook het thema duurzame afrasteringsmiddelen een rol moeten spelen. Gezien bijna elke paardenhouder een vorm van afrastering zou moeten hebben, betreft het een heel groot deel van de sector. Momenteel zijn er nog weinig tot geen specifieke bronnen die gaan over duurzaam afrasteren van paardenweides. Ook zijn er geen samengevoegde documenten beschikbaar over welke duurzame innovaties er al op de markt zijn op gebied van afrasteren.

Het is daarom zeer interessant om antwoord te kunnen geven op de vraag of paard-houdend Nederland behoefte heeft aan duurzame afrastering. Een onderzoek op dit gebied kan ook duidelijkheid bieden over de behoefte binnen de sector, wat interessant kan zijn voor afrasteringsproducenten. Daarnaast is het interessant voor de sector zelf om meer te doen met duurzaamheid en ook te ontdekken hoeveel hierover bekend is bij de paardenhouders op het gebied van afrastering. Als blijkt dat hier te weinig over bekend is bij de paardenhouders, of als blijkt dat er nog te weinig middelen op de markt zijn, kan de sector of de producent hierop inspelen.

1.5 Theoretisch kader

Op het gebied van duurzaamheid zijn er vele onderzoeken gedaan naar het gebruik van duurzame energiebronnen in de veehouderij (P.M.Leltz & J.M.Vroom, 2013) en ook in de paardenhouderij is hier voorzichtig onderzoek naar gedaan (Huinink, 2012). Over het algemeen besteden deze onderzoeken vooral aandacht aan het winnen van energie door gebruik van zonnepanelen op het dak, energie uit mest en warmte-terug-winning uit water en andere gebruikte energie. Bij de paardenhouderij gaat het voornamelijk over het gebruik van zonnepanelen op het dak van de stal.

Daarnaast zijn er op gebied van de paardenhouderij onderzoeken gedaan naar de belangen van beweiding bij paardenfokkerijen (A.Smolders, 2000). Ook zijn er verschillende onderzoeken gedaan naar de verschillende duurzame vormen van het houden van paarden, zoals onder andere: HIT-actief stallen, Paddock Paradise en PTV stallen (Neijenhuis, Westra, Verhoeven, & Visser, 2012). Daarnaast is er een adviesrapport afgegeven door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedsel over inpassing in het landschap van paardenweides en gewenste aangezichten van weides (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2006) & (Alterra Wageningen UR, 2007). Ook wordt er in de 'Hippische monitor' stilgestaan bij veranderingen in de paardensector. Hierin wordt benoemd dat het belangrijk is voor de hippische ondernemers om mee te gaan met de tijd en het bedrijf hier ook op aan te passen. Deze trends raken verschillende vlakken waaronder duurzaamheid. (HAS, FNRS, KNHS, ABAB, & FGHS, 2017) & (HAS, KNHS, FNRS, FGHS, & ABAB, 2016).

Er zijn echter nog geen artikelen geschreven, of onderzoeken gedaan, naar duurzame afrastering in het bijzonder. Ook zijn er geen bronnen te vinden over de behoefte van duurzame middelen onder de paardenhouders. Wel is er een onderzoek gedaan naar duurzaamheid, waarin onder andere naar voren kwam dat paardenhouders wel de ambitie hebben om zelf hun energie op te wekken of energie op een duurzame manier te verkrijgen. (Pol, Stoffer, van Damme, & van Honk, 2019) Dit sluit ook aan op verschillende nieuwe technieken voor het hebben van een elektrische afrastering. Het uitvoeren van een onderzoek naar de behoefte van de paardenhouder in Nederland, als het gaat om afrastering, zal dan ook voor nieuwe inzichten en informatie gaan zorgen en waarschijnlijk aansluiten op de wens om op een duurzame manier energie te verkrijgen.

Om een onderzoek uit te voeren moet er ook rekening gehouden worden met het keuzegedrag van de consument, in dit geval de paardenhouder. Er zijn vele bronnen te vinden die aansluiten op keuzegedrag van de consument en beslissingen (W.L.Tiemijer, 2011), (W.L.Tiemeijer, C.A.Thomas, & H.M.Prast, 2009). Deze bronnen beschrijven hoe mensen keuzes maken en wat daarbij belangrijk is; dit moet zeker worden meegenomen in een verder onderzoek naar duurzame afrastering. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van het geïntegreerde model van TNS NIPO, welke de bewuste en onbewuste kant van keuzes maken toelicht. (tns-nipo.com, 2002) Een voorbeeld van dit model is te vinden in figuur 2 op pagina 16.

Ook moet er rekening gehouden worden met het keuzegedrag van specifieke groepen mensen. Het bovenstaande boek gaat hier al op in maar er moet met nog meer factoren rekening gehouden worden; voorbeelden hier van zijn leeftijd, sociale status en inkomen. (Solomon, 2013)

Daarnaast is bij het kiezen voor een duurzamere of groenere keuze van belangrijk om mee te nemen, dat bij de keuze van de consument functioneel en dus goedkoop, versus emotioneel en beter voor het milieu ook een grote rol speelt. (van Slooten, Veldhoen, Achthoven, van Rensch, & van Ratingen, 2018) En dat bij de keuze voor een duurzamer product, consumentengroepen die zelf al bewuster bezig zijn met bijvoorbeeld het milieu, sneller een beslissing zullen maken voor het aankopen van een duurzaam product omdat dit voor hen meer een goed gevoel geeft dan voor de consument die hier minder mee bezig is. (Peattie, 2001)

Bij het analyseren van de uitkomsten van het onderzoek, zullen bovenstaande criteria dan ook meegenomen worden.

1.6 Wat is er nodig om een goed onderzoek uit te voeren?

Het is van belang om voor het goed uitvoeren van een behoefte-onderzoek, ook rekening te houden met de criteria hierboven beschreven in het theoretisch kader. Bij het opstellen van de onderzoeksmethode, dient ook rekening gehouden te worden met de customer journey: dit is de ervaring van de consument, vanaf het eerste contact met het product, tot de aankoop. En daarnaast algemeen keuzegedrag van consumenten. Door hier rekening mee te houden in onder andere het opstellen van de enquête vragen, kan worden voorkomen dat de consument zich genoodzaakt voelt om anders te antwoorden dan hij bij een aankoop in de winkel zou doen. Door de vragen aan te passen aan de doelgroep is het makkelijker voor de respondenten om zich een juist beeld bij de vragen te vormen. Dit zal er voor zorgen dat het resultaat van het onderzoek ook betrouwbaarder is en er minder onjuiste conclusies getrokken zullen worden.

Om goed onderzoek te kunnen doen is het ook van belang dat de doelgroep voldoende is vastgesteld en afgebakend. Daarbij is het voor de uitvoering van het onderzoek belangrijk dat de doelgroep goed bereikbaar is. Dit zodat de karakteristieken en omvang van de doelgroep helder kunnen worden beschreven en zodat wordt gewaarborgd dat het onderzoek representatief is. De steekproefgrootte moet immers in verhouding staan tot de doelgroep en het onderzoek.

1.7 Begrippen afbakening

Het vraagstuk gaat, zoals eerder genoemd, over de klantbehoefte van de Nederlandse paardenhouder op het gebied van duurzame afrastering. De belangrijke begrippen zijn hieronder kort beschreven en afgebakend. Dit door middel van een korte uitleg en het gebruik van het 'Van Dale' woordenboek: (Van Dale, 2016).

- **Klantbehoefte:** afgeleid van het woord behoefte, *be·hoef·te* (de; v; meervoud: *behoefte*, *behoefte*) Dit wil zeggen, iets dat nodig is of hetgeen dat gemist wordt. Bij het woord klantbehoefte gaat het letterlijk over de behoefte die de klant, in dit geval de paardenhouder, heeft.
- **Duurzaamheid:** *duur·zaam·heid* (de;v; zelfst.naamw.) Hiermee wordt bedoeld het produceren van iets dat zo min mogelijk belastend is voor het milieu, met een eigenschap om langdurig te blijven bestaan of gebruikt te worden. Hierbij wordt er vaak rekening gehouden met het feit dat onder andere energiebronnen niet altijd voorradig zullen zijn.
- **Afrastering:** *af·ras·te·ring* (de; v; meervoud: *afrasteringen*) Een afsluitbaar hek of draad om een specifiek stuk terrein mee af te sluiten, zoals bijvoorbeeld een paardenweide.
- **Paardenhouder:** hiermee worden mensen bedoeld die een of meerdere paarden in eigendom hebben en deze huisvesten op hun eigen terrein dan wel bij derden.
- **Duurzame afrastering:** dit zijn afrasteringsmiddelen die minder belastend zijn voor het milieu dan de meeste gangbare producten. Bij duurzame afrastering wordt er meestal gebruik gemaakt van alternatieve energiebronnen, gerecycled materiaal of is de levensduur van het product langer dan de meeste 'standaard' producten.

1.8 Afbakening

Door het duidelijk afbakenen van het onderzoek wordt gewaarborgd dat er doelgerichte informatie verzameld kan worden. Dit om een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen van de behoefte naar duurzame afrasteringsmiddelen in de paardensector. Hierbij wordt ook onderscheid gemaakt in de producten en respondenten die aan de onderzoek criteria voldoen.

Met paardenhouders wordt in dit onderzoek bedoeld: mensen die een paard in eigendom hebben of de eigenaar van een bedrijf dat paarden heeft staan op eigen locatie. Dit betekent dus dat iedereen die een paard in eigendom heeft, onder de te onderzoeken doelgroep valt. Ook als deze mensen hun paard bij derden gestald hebben. Dit omdat mensen vaak wel specifiek voor een bepaalde pensionstal of faciliteit kiezen als hun paard hier staat. Ook hebben ze hierbij vaak een mening over huisvesting van paarden, waar afrastering een onderdeel van is. Dit betekent dat mensen die een paard huren, verzorgen en leasen niet onder de te onderzoeken groep vallen.

Ruiters die gebruik maken van manegepaarden vallen niet onder deze doelgroep. Dit omdat ze zelf niet de eigenaar van hier dier zijn en daardoor normaliter ook weinig tot geen invloed hebben op de huisvesting van het paard. Dit wordt veelal door de eigenaar bepaald.

Met afrastering wordt in dit onderzoek gekeken naar een afrastering van houten palen met dwarsliggende planken, een houten afrastering in combinatie met een stroomdraad, stroomdraad met palen (van verschillende materialen) en speciale weidetools en duurzame oplossingen zoals de geïsoleerde line-post. Als er gebruik wordt gemaakt van schrikdraad in een afrastering, hoort ook het schrikdraadapparaat hierbij, omdat deze noodzakelijk is om de draad van stroom te voorzien. Deze materialen zijn allemaal voor elke paardenhouder te krijgen en goed in te passen in het landschap. Ook zijn deze afrasteringen vaak veelvuldig getest en gekeurd, zeker bij het gebruik van stroom. Hieronder ziet u een aantal voorbeelden van verschillende duurzame afrastering mogelijkheden die op dit moment voor de paardenhouder verkrijgbaar zijn.

Figuur 1 Duurzame afrasteringsmiddelen

V.l.n.r.: Eco paal gemaakt van 100% gerecycled plastic; Equi fence permanentkabel gaat minimaal 30 jaar mee en biedt meer veiligheid; Geïsoleerde line post, herbruikbaar, verplaatsbaar en 'onverwoestbaar'; Schrikdraadapparaat met ingebouwd zonnepaneel, voorziet in eigen energie.

Vormen van afrastering die niet voldoende getest zijn op veiligheid of waarvan de functionaliteit ter discussie staat zijn buiten het onderzoek gehouden. Voorbeelden hiervan zijn; volledig metalen afrasteringen, afrasteringen van steen en natuurlijke afrasteringen zoals een sloot of een wal met begroeiing. Ook zal prikkeldraad niet worden meegenomen in dit onderzoek, gezien dit in Nederland niet meer gebruikt mag worden.

Het thema duurzaamheid kent vele definities maar omdat dit onderzoek niet als doel heeft deze verder te specificeren, zal er in dit onderzoek niet in gegaan worden op de vraag wat duurzaamheid nu precies inhoudt. Voor dit onderzoek wordt duurzaamheid daarom op de volgende manier gedefinieerd: *"Het produceren van iets dat zo min mogelijk belastend is voor het milieu, met een eigenschap om langdurig te blijven bestaan of gebruikt te worden. Hierbij wordt er vaak rekening gehouden met het feit dat onder andere energiebronnen niet altijd voorradig zullen zijn."*

Hieronder valt bijvoorbeeld het toepassen van gerecyclede materialen, het gebruiken van bronnen die zelfstandig energie opwekken zoals zon en wind en producten die geproduceerd zijn om een langere levensduur te garanderen. Dit wil niet altijd garanderen dat de volledige productie van een product helemaal duurzaam verloopt omdat dit in sommige gevallen lastig te achterhalen is en er soms ook nog geen duurzame productiemogelijkheden voorhanden zijn voor alle onderdelen.

1.9 Hoofdvraag en deelvragen

Hieronder zullen nu de hoofdvraag en de deelvragen van het onderzoek worden weergegeven.

Hoofdvraag

Wat is de aankoopbehoefte met betrekking tot duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden, bij de Nederlandse paardenhouders?

Deelvraag 1

Welke vormen van afrastering zijn er en welke worden er op dit moment het meeste gebruikt door de Nederlandse paardenhouder?

Met deze vraag wordt geprobeerd een beeld te krijgen van de huidige situatie in de Nederlandse paardensector, als het gaat om afrasteringen. Dit omdat er nog weinig tot geen informatie beschikbaar is over welke afrasteringen er nu het meeste gebruikt worden onder alle respondenten. Ook wordt er bij deze vraag gekeken naar het huidige aanbod van de leveranciers van afrasteringsmiddelen.

Deelvraag 2

Welke vormen van duurzame afrastering zijn er en wat is hierover al bekend bij de Nederlandse paardenhouder?

Hier wordt dieper ingegaan op de duurzame afrasteringsmogelijkheden die er voor de consument in Nederland nu al beschikbaar zijn. Deze informatie zal door marktonderzoek onder leveranciers gedaan worden. Daarnaast wordt er ook gekeken in hoeverre deze informatie al bekend is bij de Nederlandse paardenhouder. Om zo een beeld te kunnen vormen van de kennis (of misschien een gebrek hieraan) binnen de sector, als het gaat om duurzaam afrasteren.

Deelvraag 3

Welke factoren beïnvloeden de Nederlandse paardenhouder bij de keuze voor een duurzame afrasteringsvorm?

Met deze vraag wordt geprobeerd het verband te leggen tussen duurzame afrastering en de behoefte van de Nederlandse paardenhouder. Om zo te achterhalen of er wel behoefte is aan een duurzame afrastering en als deze er is, welke factoren daar een rol bij spelen. Ook wordt bij deze vraag gekeken naar het financiële aspect van duurzame afrastering. Om zo antwoorden te krijgen of de paardenhouder bereid zou zijn om ook hierin te investeren.

1.10 Doelstelling

Met de antwoorden op de bovenstaande deelvragen wordt verwacht een goed antwoord te kunnen geven op de vraag wat de behoefte is aan duurzame afrastering binnen de Nederlandse paardensector. En om met de uitkomst een advies rapport te kunnen opstellen waarmee de paardensector, maar ook de fabrikanten van afrastering aan de slag kunnen.

Gedurende dit vooronderzoek is er voornamelijk veel online informatie geraadpleegd over de sector en het onderwerp. Doordat er geen specifieke bronnen te vinden zijn over dit onderwerp, kan getwijfeld worden of de kennis over deze materialen al voldoende is. Los van de vraag of er wel- dan geen behoefte is.

Ook is het de vraag of de paardeneigenaar wel bereid is om extra te investeren in een duurzame afrastering ten opzichte van een simpele bestaande oplossing die wellicht goedkoper is, maar minder duurzaam. Het plaatsen van een afrastering is altijd al een grote uitgave en naar verwachting niet het stuk van paardenhuisvesting, waar men bereid is als eerste meer te investeren. Omdat het bijvoorbeeld gebruiksgemak en comfort voor het paard niet zichtbaar vergroot.

Bovenstaande zijn natuurlijk enkel verwachtingen. Na het uitvoeren van een representatief onderzoek onder de Nederlandse paardenhouders, kan er pas echt een juist advies worden gegeven.

1.11 Eindproduct en de paardensector

De uitkomst van het onderzoek zal in de vorm van de eindschrijftie gepubliceerd worden. Het doel hiervan is een adviesrapport opstellen, waaraan literatuur en een behoefte onderzoek onder Nederlandse paardenhouders ten grondslag ligt. Het rapport zal mogelijk voor bedrijven in de paardenbranche en voor organisaties uit de paardensector, vernieuwde inzichten kunnen geven.

Het eindproduct van het onderzoek zal een adviserende toon hebben. Het zal een beeld geven over de behoefte van de Nederlandse paardenhouders. En afhankelijk van de uitkomst die naar voren zal komen uit het onderzoek, is dit interessant voor de paardensector zelf. Het zou zo kunnen zijn dat er binnen de sector nog meer informatie moet komen om aandacht te vragen voor duurzame oplossingen, als blijkt dat hier te weinig over bekend is.

Maar het zou ook kunnen dat de paardenhouder helemaal niet zit te wachten op dergelijke oplossingen, of niet bereid is om hier geld aan uit te geven. Dit kan ook weer nieuwe inzichten geven voor de fabrikanten van afrasteringen. Door de uitkomst van het onderzoek te bekijken zullen deze bedrijven ook de mogelijkheid krijgen om hun assortiment nog beter op de doelgroep te laten aansluiten.

Hoofdstuk 2. Aanpak (Materiaal en Methode)

In dit hoofdstuk wordt er dieper ingegaan op de methoden die voor het onderzoek gebruikt zijn en de manier waarop de gegevens verwerkt zijn verwerkt.

2.1 Welke gegevens en data zijn er verzameld?

Tijdens het onderzoek is er zoveel mogelijk relevante informatie verzameld om uiteindelijk een betrouwbaar adviesrapport te kunnen schrijven.

Via een markt- en literatuuronderzoek is er uitgezocht welke middelen er op dit moment al beschikbaar zijn voor de paardensector. Om zo een goed beeld te vormen van de mate waarin duurzame oplossingen al (makkelijk) verkrijgbaar zijn. Dit vormt ook deels de basis voor het beantwoorden van de vraag: is er wel genoeg bekend over de mogelijkheden voor duurzame afrastering.

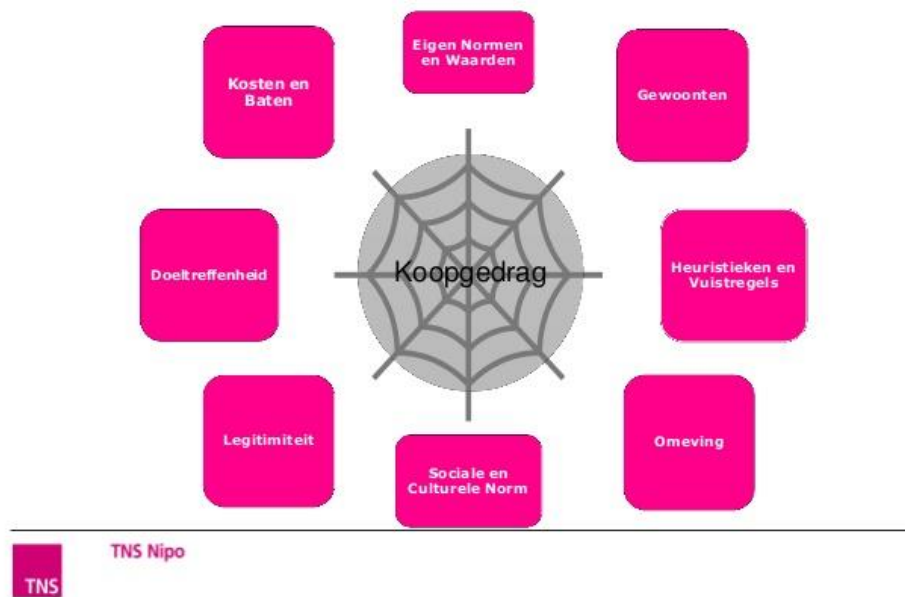
Ook is er via een marktonderzoek gekeken naar de kennis die er al is over het onderwerp: duurzame afrastering. Er is hierbij gekeken naar de interesse die er is in het onderwerp en de bereidwilligheid om hierin te investeren of hier meer over te weten te komen. Dit onderzoek is uitgevoerd onder verschillende paardenhouders en paardenbezitters over heel Nederland.

2.2 Via welke methode is de data verzameld?

Tijdens dit vooronderzoek is er al veel informatie gewonnen uit verschillende literatuurstukken en rapporten die al gepubliceerd zijn. Deze bronnen en informatie zijn gebruikt en toegepast bij het opstellen van dit onderzoek. Ook is er marktonderzoek gedaan omdat niet alle vraagstukken met literatuur beantwoord konden worden. Het marktonderzoek is deels uitgevoerd door online research te doen bij verschillende producenten van afrasteringsmiddelen. Zo is er inzichtelijk gemaakt welke middelen er in Nederland nu al beschikbaar zijn voor de paardenhouder, als het gaat om duurzame afrastering.

Het grootste en belangrijkste deel van het onderzoek is uitgevoerd doormiddel van een enquête welke is gehouden onder Nederlandse paardenhouders. Deze enquête bevatte veel vragen, waarvan de antwoorden uiteindelijk samen met de literatuurgegevens een antwoord kunnen geven op de hoofdvraag van dit onderzoek. Bij het opstellen van de enquête is er gebruik gemaakt van literatuur die zich richt op het opstellen en representatief afnemen van een enquête. Zoals onder andere de tips beschreven in het artikel over het opstellen van enquêtes (Gils, 2013). Ook is er bij het opstellen van de enquête, in acht genomen hoe mensen hun keuzes maken. Hiervoor is het model : 'TNS behaviour web' gebruikt. (tns-nipo.com, 2002)

TNS Behaviour Web

2 TNS Behaviour Web

Dit model toont de 8 bewuste- en onbewuste invloeden, die de consument ervaart bij het maken van een keuze. Sommige van deze invloeden, hebben automatisch invloed op de keuze van de consument, zoals bijvoorbeeld de mening van de omgeving. Dit gebeurt zonder dat de consument dit zelf door heeft. Andere invloeden worden juist heel erg bewust overwogen in het maken van een keuze, zoals bijvoorbeeld de kosten of de doeltreffendheid van een product.

Door de enquêtevragen te laten aansluiten bij het model, wordt er een duidelijk beeld gegeven van wat de consument belangrijk vindt. Maar kon er ook achterhaald worden aan welke van de 8 gebieden de paardenhouder de meeste waarde hecht. De uitslag hiervan kan van invloed zijn op hoe een fabrikant van producten uiteindelijk het beste zijn doelgroep kan benaderen.

Het voorbeeld van de uitgevoerde enquête, is te vinden in Bijlage 2. Er is gekozen voor een (online) enquête omdat uit studies gebleken is dat dit een makkelijke en anonieme manier van onderzoek is, die daardoor sneller aantrekkelijk wordt gevonden door de respondenten (Baarda, Bakker, Julsing, Fischer, & Vianen van, 2017). Ook is een (online) enquête een goedkoop middel, gezien er voor dit onderzoek geen budget beschikbaar was.

De doelgroep is veel actief op sociale media en andere online kanalen, zoals bijvoorbeeld het forum bkt.nl en online platvormen voor verschillende disciplines binnen de sector. De enquête is van ook via die kanalen en via sociale media verspreidt binnen Nederland.

2.3 Verwerking en betrouwbaarheid van de resultaten

De resultaten van de enquête zijn online verzameld, in het programma Surveyplanet. Alle data is hierna samengevoegd in het programma MS Excel om deze voldoende te analyseren. Het doel van deze analyse was het zoeken naar mogelijke trends zoals bijvoorbeeld bepaalde behoeften bij de paardenhouders. Het gebruik van Excel zorgt er ook voor dat er eenvoudig een visueel beeld gevormd kan worden van de gegevens, doordat er gebruik is gemaakt van grafieken en diagrammen.

Zoals eerder al genoemd is het onderzoek gedaan via een online enquête. Dit is een relatief gemakkelijke en financieel voordelige manier om veel mensen te kunnen bereiken. Het nadeel is echter ook dat er alleen mensen worden aangesproken die actief zijn op internet. Daarnaast kan geen extra uitleg bij de vragen worden verkregen, waardoor de mogelijkheid bestaat dat respondenten de vraag anders zouden interpreteren dan gewenst. Om dit te voorkomen is de enquête ook eerst getoetst worden bij verschillende personen, voordat de enquête definitief online geplaatst is voor het onderzoek.

Naast de manier van opstellen en afnemen, is er natuurlijk ook een minimum aantal respondenten dat gehaald moest worden om dit onderzoek betrouwbaar uit te kunnen voeren. Hiervoor is een berekening opgesteld, met het behulp van een steekproefcalculator (Allesovermarktonderzoek, 2015). Uitgaande van de 400.000 actieve paardenhouders in Nederland, een steekproef marge van 5% en een niet voorspelbare uitkomst geeft de berekening de volgende uitkomsten. Bij 270 respondenten is de betrouwbaarheid 95%, bij 384 is het 97% en bij 662 is het 99%. De formule en ingevulde calculator kunt u vinden in Bijlage 1.

Het streven was om de 384 unieke respondenten te halen, om zo een betrouwbaarheid van 95% te kunnen halen. Helaas is dit niet gelukt. Uiteindelijk hebben er 141 respondenten het onderzoek naar waarheid ingevuld. Dit komt dan overeen met een betrouwbaarheid van 90% bij een steekproefmarge van 7%. Dit is een hogere marge dan die eerst voor ogen gehouden werd bij de aanvang van het onderzoek. Het voorbeeld van deze ingevulde calculator, kan ook worden gevonden in Bijlage 1.

Hoofdstuk 3. Resultaten

In dit hoofdstuk zal er worden ingegaan op de resultaten van het onderzoek dat middels een enquête en literatuuronderzoek is uitgevoerd. Deze uitkomsten dragen uiteindelijk bij aan het beantwoorden van de hoofdvraag: “Wat is de aankoop behoefte met betrekking tot duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden, bij de Nederlandse paardenhouders?” In dit hoofdstuk zullen de uitkomsten per deelvraag worden gepresenteerd en de resultaten doormiddel van tekst en diagrammen worden weergegeven. De volledige uitslag en alle enquête vragen zullen worden opgenomen in Bijlage 3.

Het verspreiden van de enquête is enkel online gedaan, onder andere via sociale media. Alle respondenten konden de vragen direct online invullen en kregen hierbij zelf de kans of ze anoniem wilde deelnemen of wel naam en adres op te geven. Tijdens het uitvoeren van de enquête zijn er geen problemen opgetreden of bijzonderheden naar voren gekomen.

3.1 Resultaten die behoren tot deelvraag 1

Deelvraag 1

Welke vormen van afrastering zijn er en welke worden er op dit moment het meeste gebruikt door de Nederlandse paardenhouder?

Om antwoord te kunnen geven op deze vraag is er eerst (online) marktonderzoek uitgevoerd om te weten te komen welke oplossingen voor afrastering er op dit moment veelvuldig te krijgen zijn. Dit is gedaan door op de websites van de bekende merken van elektrische afrastering te kijken en naar stallen bouwers, die ook hekwerken aanbieden. De volgende merken zijn hiervoor gebruik:

• Gallagher elektrische afrasteringen	www.gallagher.eu
• Ako Agrar	www.ako-agrar.de
• Kerbl	www.kerbl.com
• Koltec schrikdraad	www.koltec.nl
• Heras hekwerken	www.heras.nl
• Corton stalinrichting	www.corton.nl
• Poda omheiningen	www.poda-omheiningen.nl
• Equifence paardenafrasteringen	www.equifence.nl

Er kwam naar voren dat vooral schrikdraad en schriklint veel aangeboden wordt. Dit is verkrijgbaar van low budget merken tot super luxe rollen met speciale kleurstellingen. Ook bij ruitersportzaken en tuin en dier winkels wordt schrikdraad tegenwoordig verkocht. Veel andere bedrijven specialiseren zich in houten afrasteringen speciaal voor paarden, vaak bijpassend bij stallen of andere elementen rondom paardenhouderij. Daarnaast zijn er ook bedrijven die zich specifiek richten op metaal en aluminium afrastering geschikt voor paarden. Hiervan was online wel minder aanbod te vinden.

Na de inventarisatie van het bovenstaande is multiplechoice vraag opgesteld met daarin een opsomming van de mogelijke omheiningen. Hierna zijn alle respondenten gevraagd welke soort omheining ze gebruikten. Mocht hun soort afrastering niet in de opsomming staan, dan kregen ze ook de mogelijkheid om een veld in te vullen. Alle 141 respondenten hebben deze vraag ingevuld, alle antwoorden die er door de respondenten zijn gegeven zijn zichtbaar in onderstaande tabel.

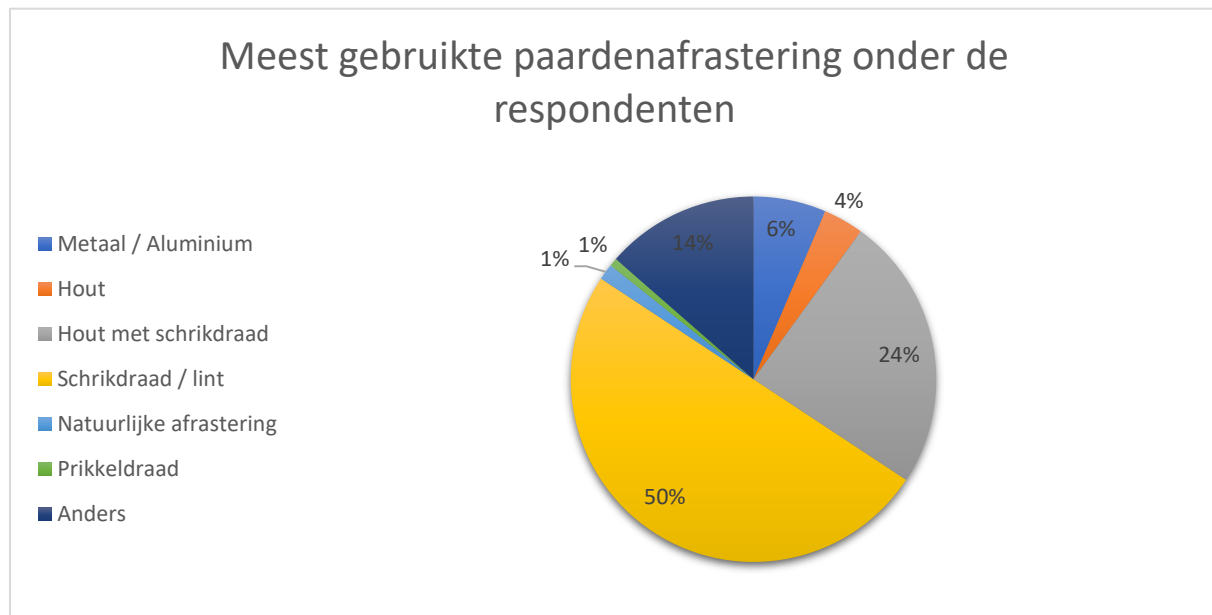

Diagram 1 Meest gebruikte afrasteringssoort

Zoals in Tabel 1 hierboven te zien is, maakt 50% van de respondenten gebruik van schrikdraad of schriklint. 24% van de respondenten gebruikt dit ook, maar dan in combinatie met hout. De overige methodes zijn allemaal minder vaak gebruikt, zoals ook duidelijk zichtbaar is in de tabel. Wel was er nog 14% van de respondenten die aangaf iets anders te gebruiken. De antwoorden die hierbij ingevuld waren, varieerde van touw en metaaldraad tot hergebruikte vangrails. Er was geen direct verband tussen de verschillen de antwoorden.

3.2 Resultaten die behoren tot deelvraag 2

Deelvraag 2

Welke vormen van duurzame afrastering zijn er en wat is hierover al bekend bij de Nederlandse paardenhouder?

Om een juist antwoord te kunnen geven op deze vraag, moest er eerst worden uitgezocht welke soorten van duurzame afrastering er op dit moment zijn. Hiervoor is er begonnen met een online marktonderzoek, bij dezelfde grote merken al bij voorgaande vraag benoemd. Hieruit kwamen uiteenlopende producten naar voren. Zoals een gerecyclede afrasteringspaal tot een schrikdraadapparaat op zonne-energie. Een aantal voorbeelden van deze nieuwe ontwikkelingen worden ook weergegeven in figuur 1, welke te vinden is op pagina 11.

Nadat er inzichtelijk was welke innovaties er beschikbaar zijn op het gebied van afrastering voor paarden, is hiervan een lijstje gemaakt welke als basis diende voor het opstellen van de enquête vraag over welke producten of innovaties er al bekend zijn bij de respondenten. Voorafgaand aan deze vraag is aan de respondenten de vraag gesteld of ze ooit iets over duurzame afrastering hadden gehoord en zo ja via welke kanalen dit dan zou zijn geweest. Dat leverde het onderstaande resultaat op.

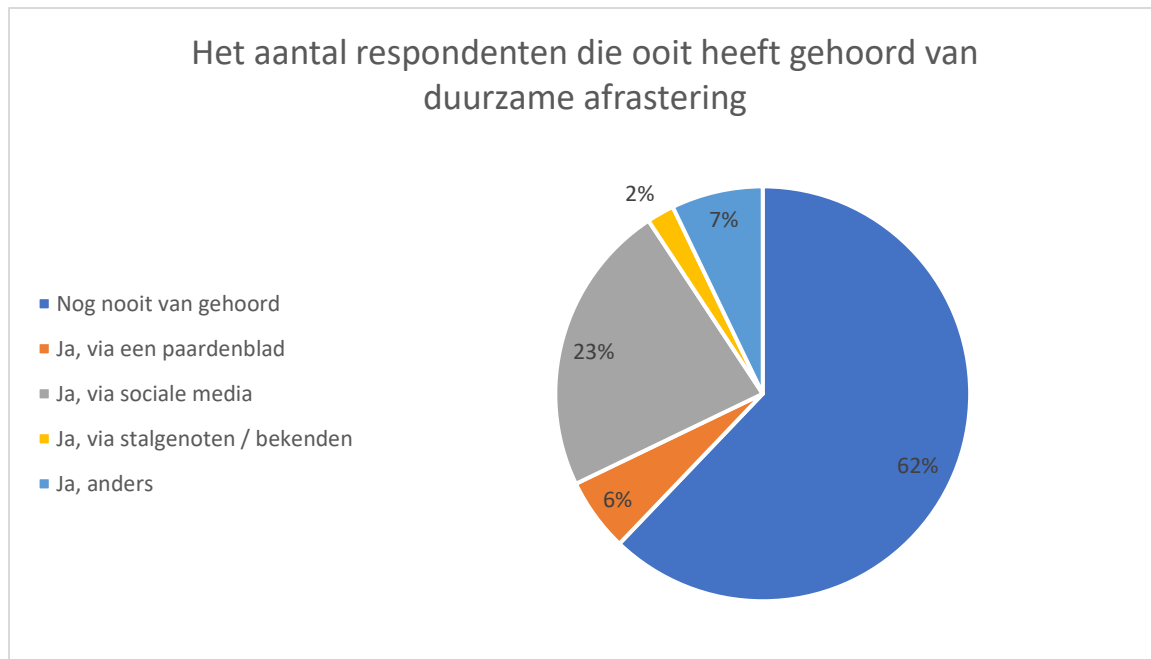

Diagram 2 Het aantal respondenten dat van duurzame afrastering heeft gehoord en de manier waarop

Zoals duidelijk zichtbaar hierboven in de tabel, heeft 62% van de respondenten nog nooit gehoord van duurzame afrastering. De daarna volgende groep heeft er wel eens van gehoord en heeft dit toen gezien via online kanalen, zoals sociale media. De kleinste groep, 2% heeft het gehoord via een stalgenoot of via een bekende.

De groep die het via een paardenblad heeft gehoord is 6%, bijna net zo groot als de groep die er op een andere manier van heeft gehoord, 7%. Hierbij werden ook beurzen als een bron van ontdekking van duurzame afrastering genoemd.

Vervolgens is aan alle respondenten de vraag voorgelegd, of ze van bepaalde producten die innovatief en duurzaam zijn, hadden gehoord. De keuzemogelijkheden die hierin werden gegeven, zijn gebaseerd op het hierboven al eerder benoemde (online) marktonderzoek onder afrasteringsleveranciers. De nu al verkrijgbare duurzame oplossingen, zijn als opsomming in de vraag toegevoegd om op die manier te kijken of de respondenten al eens van deze producten had gehoord. Hierbij mochten er ook meerdere antwoorden aangekruist worden, als meerdere producten bekend waren. Hieronder in de tabel is te zien, welke producten onder de respondenten bekend waren.

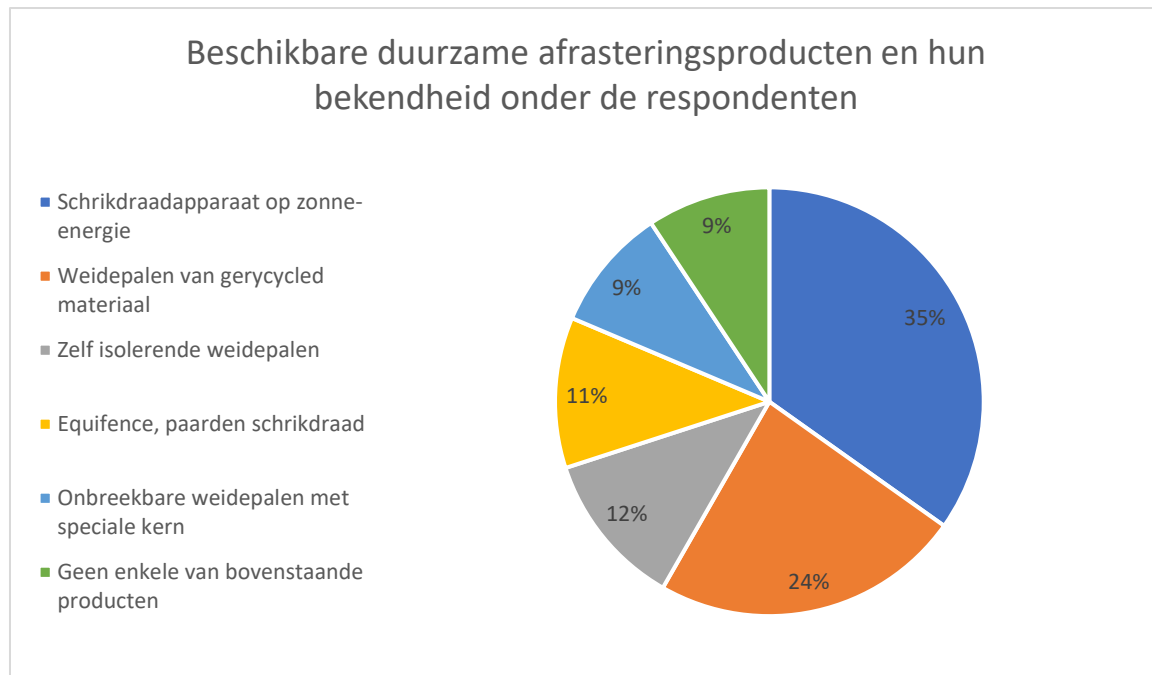

Diagram 3 De bekendheid van verschillende duurzame afrasterings opties, onder de respondenten

De grootste groep, 35%, kent schrikdraadapparaten op zonne-energie. Daarna volgende de weidepalen van gerecyclede materialen, deze heeft een score van 24%. De daarop volgende producten zitten qua percentages erg dicht bij elkaar, zoals ook hierboven erg duidelijk te zien is. Bij deze vraag waren er ook respondenten die geen enkele van de boven genoemde opties kende. Deze groep was 9% in het geval van bovenstaande vraag.

3.3 Resultaten die behoren tot deelvraag 3

Deelvraag 3

Welke factoren beïnvloeden de Nederlandse paardenhouder bij de keuze voor een duurzame afrasteringsvorm?

Om een correct antwoord te vormen op deze deelvraag, zijn er verschillende vragen opgesteld, die aan de respondenten werden voorgelegd. Hierbij is begonnen met de vraag welke aspecten onze respondenten belangrijk vinden als het gaat om de keuze van een afrastering. Hierbij moesten de 4 meest belangrijke factoren worden aangekruist uit een lijst van verschillende mogelijkheden. Dit varieerde van prijs en kwaliteit tot de veiligheid en het land van herkomst.

Om deze vraag op te stellen is ook mede gebruik gemaakt van het 'TSN behaviour web model' (tns-nipo.com, 2002) welke ook wordt weergegeven in figuur 2 op pagina 15. In dit model wordt rekening gehouden met verschillende factoren die voor een consument belangrijk zijn om een aankoop te doen. Door dit model als leidraad te gebruiken voor de vraag, kan mede inzichtelijk worden. Welke van deze factoren ook belangrijk zijn voor de respondenten.

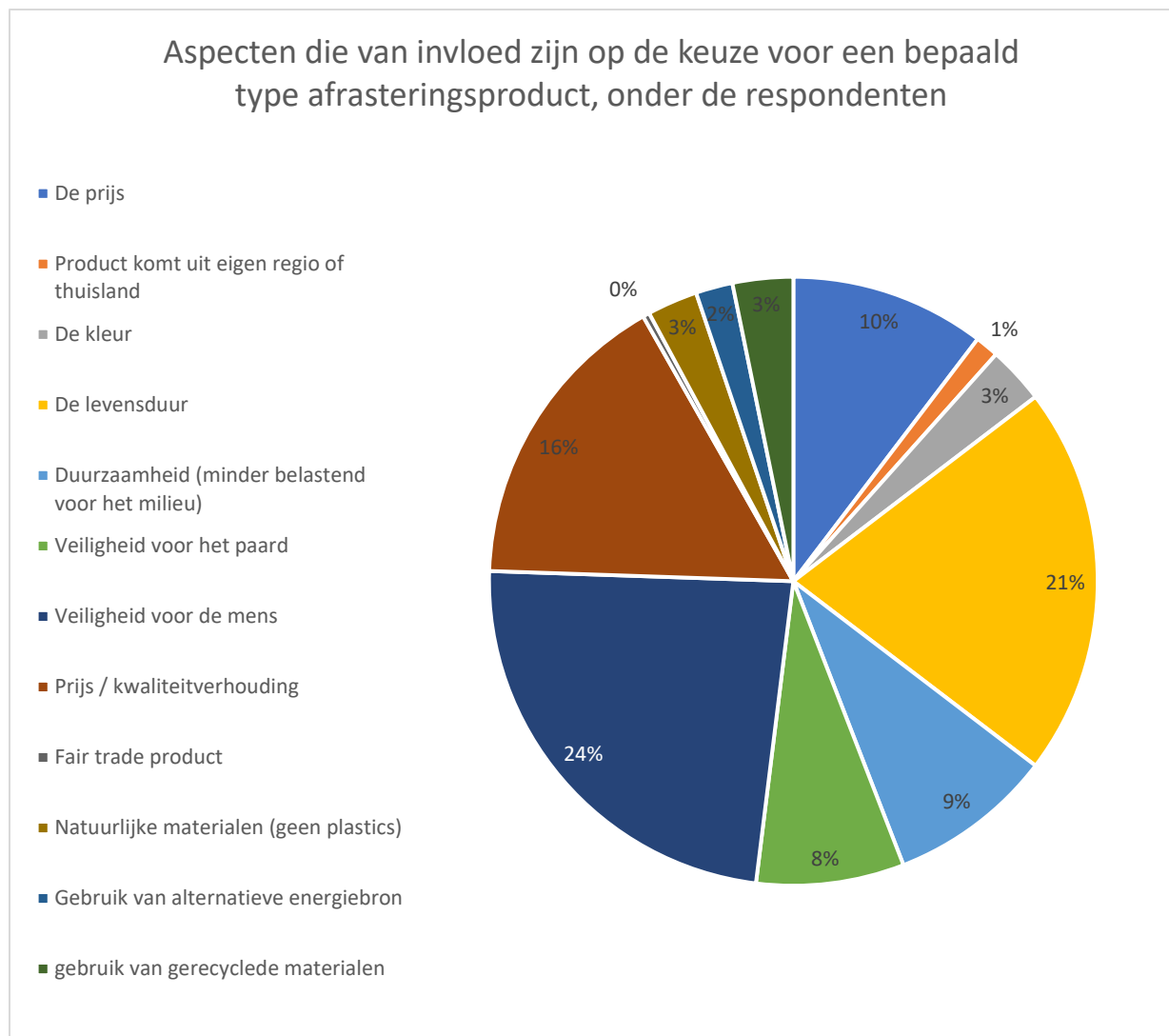

Diagram 4 De belangrijkste factoren bij aankoop van een afrastering, onder de respondenten

Zoals hierboven te zien is in het diagram, zijn er een aantal factoren die vaak worden gekozen. Dit zijn: Veiligheid voor het paard 24%, De levensduur van het product 21% en de prijs kwaliteit verhouding 16%. De hierop volgende onderwerpen zitten, zoals ook te zien in het diagram, relatief bij elkaar in de buurt. Fair trade staat helemaal onderaan bij de respondenten met 0%, gevolgd door een product uit eigen regio of land met 1% en het gebruik van een alternatieve energiebron met 2%.

Nadat bovenstaande vraag door de respondenten in de enquête werd ingevuld, werd deze gevolgd door de vraag: "Welke factoren zouden voor jou doorslaggevend kunnen zijn, om voor een duurzame afrastering te kiezen?" Dit was een meerkeuze vraag, waarbij er meerdere antwoorden gekozen mochten worden. De meerkeuze antwoorden bij deze vraag zijn gebaseerd op de voordelen die fabrikanten zelf aangeven bij duurzamere producten voor afrastering. De respondenten konden hieruit hun keuze maken.

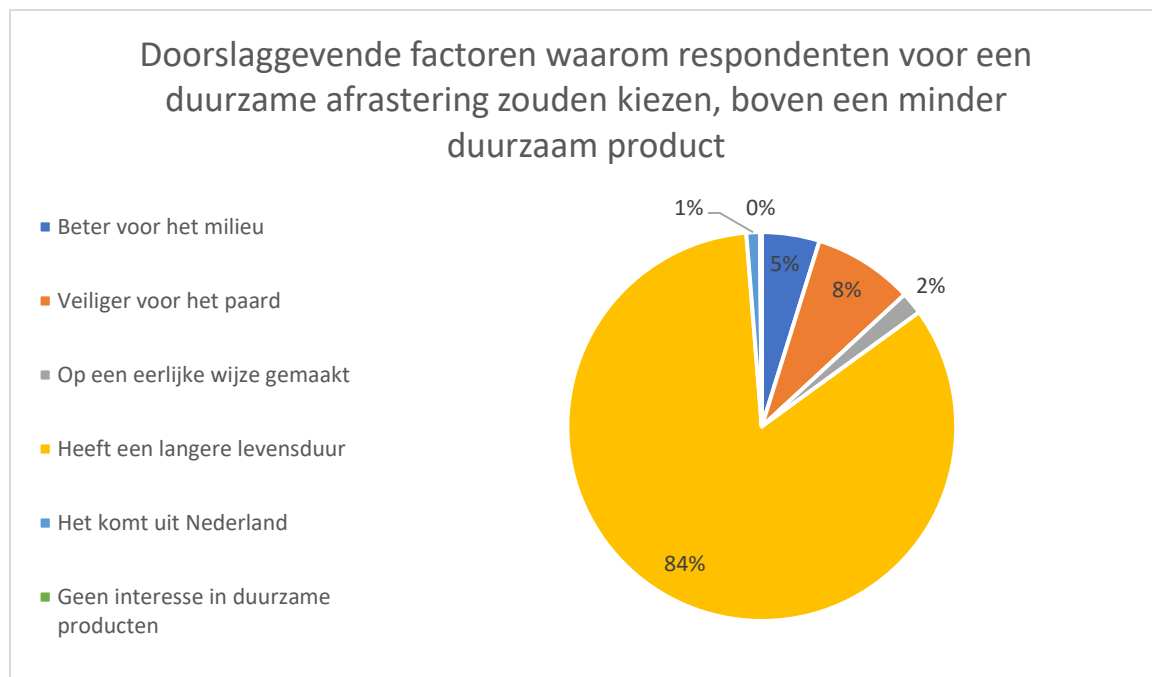

Diagram 5 Factoren waarom respondenten een duurzaam product zouden verkiezen boven een standaard product

Het is duidelijk zichtbaar dat de gele kleur overheerst in de bovenstaande tabel. De respondenten hebben in veelvoud gekozen voor een langere levensduur als factor om wel voor een duurzame optie te kiezen, dit is 84% van alle keuzes. Hierna volgt de veiligheid voor het paard met 8% en de impact op het milieu met 5%. Alle overige factoren uit de lijst scoren aanzienlijk lager, waarbij de optie om helemaal geen interesse te hebben zelf uit komt op een 0% score in het totaal.

Als laatste is de respondenten nog de vraag gesteld, hoe veel men bereid was procentueel méér uit te geven aan een product dat duurzaam is ten opzichte van een vergelijkbaar, minder duurzaam product. Hierbij mocht er slechts één antwoord gekozen worden en was de keuze verdeeld van niks extra tot meer dan 15% extra, met daartussen verschillen de stapjes.

Diagram 6 Het aantal % dat respondenten meer zouden willen betalen aan een duurzame oplossing in verhouding tot een minder duurzaam product

In het diagram is zichtbaar dat de respondenten het vaakst aangeven voor een duurzaam product tussen de 5- en de 10% extra te willen uitgeven, ten opzichte van een minder duurzaam product. Daarna volgt de groep die niets extra's wil betalen, dicht opgevolgd door de groep die maximaal 2% extra zou willen uitgeven. Daarnaast is er toch nog een groep van 11% van de respondenten die maximaal 15% extra zou willen uitgeven. Het kleinste aandeel zit in de groep 15% of meer uitgeven.

Hoofdstuk 4. Discussie

In dit hoofdstuk zal kritisch worden gekeken naar de opzet en aanpak van het onderzoek. Maar ook naar de resultaten zoals in het voorgaande hoofdstuk weergegeven. Hierbij zal gekeken worden naar het proces van het uitvoeren van het onderzoek zelf en naar de betrouwbaarheid van de resultaten.

4.1 Doelstelling van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd met als doel een antwoord te kunnen geven op de gestelde hoofdvraag: “Wat is de aankoop behoefte met betrekking tot duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden, bij de Nederlandse paardenhouders?”. Door het uitvoeren van het onderzoek is er informatie beschikbaar, om deze vraag te kunnen beantwoorden. De resultaten van het onderzoek en het antwoord op de hoofdvraag. Kunnen belangrijke informatie bieden voor de producenten van duurzame afrasteringsmiddelen, alsmede voor de hippische sport bonden om met dit onderwerp aan de slag te gaan.

4.2 Uitvoering van het onderzoek

Als eerste wordt er kritisch gekeken naar de uitvoering van het onderzoek. Hierbij wordt aandacht besteed aan verschillende zaken, zoals de gebruikte methode en de betrouwbaarheid van de gegevens die verzameld zijn. Maar ook aan het proces en de dingen die er voor een volgend onderzoek beter uitgevoerd zullen moeten worden.

4.2.1 Het proces

Bij het uitvoeren van het onderzoek is het begonnen met een deel literatuuronderzoek. Dit richtte zich vooral op het uitzoeken wat er al bekend was over duurzame afrasteringsmiddelen, over duurzaamheid binnen de paarden sector en hierbij werd er gekeken of er niet al soortgelijke onderzoeken zijn uitgevoerd. Het resultaat van dit onderzoek was dat er binnen de paarden- en afrasteringssector over duurzaamheid nog weinig documentatie is.

Hierna is besloten dat het uitvoeren van het onderzoek een toegevoegde waarde zou kunnen hebben voor de hippische sector, alsmede voor de leveranciers van paardenafrasteringen. De literatuurstukken die gevonden konden worden over duurzaamheid en soortgelijke onderzoeken in andere sectoren zijn hierbij zorgvuldig doorgenomen en ook mede gebruikt als basis voor het opzetten van het onderzoek. Meer info over de gebruikte onderzoeken en bronnen die relevant waren voor het opstarten van het onderzoek, zijn te vinden in de bronnenlijst op pagina 37.

Nadat er relevante literatuur voor het onderwerp was verzameld, is er verder gekeken naar mogelijk opties om het onderzoek uit te kunnen voeren onder paardensporters. Naast een (online) marktonderzoek, was er ook de wens om een onderzoek onder paardensporters uit te voeren. Omdat er geen budget beschikbaar was voor het uitvoeren van het onderzoek en omdat veel paardensporters actief zijn op internet werd al snel de keuze gemaakt voor een online enquête. Een extra reden om voor deze optie te kiezen was dat uit onderzoeken naar voren kwam dat dit een manier is waarbij respondenten gemakkelijk bereid zijn om deel te nemen aan het onderzoek. (Baarda, Bakker, Julsing, Fischer, & Vianen van, 2017)

Voordat gestart kon worden met het uitvoeren van het definitieve onderzoek, zijn de hoofdvraag en de deelvragen duidelijk geformuleerd. De deelvragen moeten uiteindelijk voldoende resultaten opleveren, om een juist antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag. Toen deze deelvragen waren vastgesteld kon er gestart worden met het (online) marktonderzoek en het opstellen van de enquête.

Om de juiste vragen voor de enquête op te stellen, is er eerst een (online) marktonderzoek gedaan. Dit om inzicht te krijgen welke duurzame afrasteringen er voor paarden verkrijgbaar zijn in de Nederlandse markt. Dit is gedaan door onderzoek te doen naar het assortiment van verschillende (grote) leveranciers in de Nederlandse markt. Nadat deze informatie inzichtelijk was geworden, is er literatuurstudie gebruikt om de enquêtevragen op een juiste manier op te stellen. Hierbij is gebruik gemaakt van verschillende documenten met tips voor het opstellen van enquêtes. (Gils, 2013) En daarnaast is er gekeken naar het algemene keuzegedrag van consumenten, om in de enquête vragen zo dicht mogelijk aan te sluiten bij het keuzegedrag. Hiervoor is het 'TSN behaviour web' gebruikt. (tns-nipo.com, 2002)

Met in achtneming van bovenstaande literatuurstukken zijn uiteindelijk de definitieve enquêtevragen opgesteld en ingevoerd in het programma Survey planet. Daarna zijn de vragen eerst getest op personen die niet in de doelgroep vielen, om te kijken of de vragen duidelijk geformuleerd waren en om zoveel mogelijk uit te sluiten dat er onduidelijkheid ontstaat bij de respondenten van het onderzoek. Toen dit in orde leek, is de enquête online gezet en gedeeld via sociale media en ruitersportforums.

De resultaten zijn allemaal verwerkt en opgeslagen binnen het programma van survey planet. Nadat alle gegevens verzameld zijn, zijn deze verder verwerkt in Microsoft Excel. De belangrijkste uitkomsten zijn per deelvraag weergegeven in Hoofdstuk 3 in dit werkstuk.

4.1.2 Het verloop van het onderzoek

Het uitvoeren van het onderzoek is volgens de vooropgestelde planning verlopen. Het verzamelen van literatuur om het onderzoek te ondersteunen was het meest lastige onderdeel. Gezien er over dit specifieke onderwerp weinig tot geen bronnen te vinden waren. Mede hierdoor werd wel verwacht dat het onderzoek een toegevoegde waarde zou hebben, gezien er nog weinig over bekend was.

Het uitvoeren van het (online) marktonderzoek verliep eenvoudig, waarna al snel de enquêtevragen opgesteld konden worden. Ook het online zetten en het delen van de enquête liep zoals gepland. Hierin zijn tijdens het onderzoek geen grote problemen of vertragingen ontstaan. De planning die hiervoor was opgesteld is haalbaar gebleken.

4.1.3 Verbeterpunten

Uiteraard zijn er ook verschillende dingen die bij een volgend onderzoek beter of anders uitgevoerd kunnen worden. Gaande het proces zijn er verschillend punten duidelijk geworden, die een volgende keer op een andere manier uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast zijn er gelukkig er zijn ook een aantal punten in het onderzoek die wel naar wens gingen. Deze zullen hieronder worden beschreven.

Wat ging er goed

Wat er goed ging aan het onderzoek, was het uitvoeren van de verschillende onderwerpen binnen de daarvoor vastgelegde planning. Het opstellen van de deelvragen en het hierbij laten aansluiten was iets dat na een paar keer herschrijven op een goede manier van de grond kwam. Dit is naar verwachting zo ontstaan, doordat de opgestelde hoofdvraag een heel duidelijk einddoel heeft. Doordat er zoals eerder genoemd, ook niet veel vergelijkbare onderzoek aanwezig waren. Lag hierin een nog een grote mogelijkheid om verschillende vragen te formuleren, zonder teveel overlap met een ander onderzoek te veroorzaken. Dit laatste zou immers de relevantie van het onderzoek niet ten goede zijn gekomen.

Wat er ook goed ging was het vinden van informatie, betreffende de doelgroep voor het onderzoek en de middelen ging erg makkelijk. Mede doordat het gebruik van websites en catalogi al veel informatie geeft over de oplossingen die er nu al beschikbaar zijn als het gaat om duurzaamheid binnen de afrasteringssector. Doordat deze informatie eenvoudig te bereiken was, ontstond hier geen vertraging.

Het uitvoeren van de enquête ging via de online kanalen er goed. Dat wil zeggen, er waren geen storingen of technische problemen. Alle respondenten konden eenvoudig de vragenlijst invullen. Wel zijn er niet alleen maar voordelen aan een online enquête, ook de nadelen zullen later aan bod komen.

Wat ging minder goed

Wat er minder goed ging was in het beginstadium het verzamelen van perfect aansluitende literatuur, passend bij dit specifieke onderwerp. Er is veel tijd gaan zitten in het zoeken naar passende bronnen. Uiteindelijk is er ook deel afgeweken door naar onderzoeken in andere sectoren te gaan kijken, die wel hetzelfde thema hadden maar niet een op een aansloten bij dit onderwerp. Door deze verbreding door te voeren, kon er uiteindelijk wel meer materiaal worden gevonden, welke ook een vertaalslag mogelijk maakte naar dit onderwerp.

Terugkijkend op het onderzoek, had er nog meer data gebruikt kunnen worden welke meegenomen kon worden in het opstellen van de perfecte enquêtevragen. Er is hierin met verschillende modellen en documenten rekening gehouden, om zo het best aan te sluiten met de doelgroep. Echter na het terugkrijgen van alle ingevulde enquêtes, bleken sommige vragen toch nog beter geformuleerd te kunnen zijn. Hier zal in en volgende paragraaf bij de verschillende antwoorden per deelvragen dieper op worden ingegaan.

Wat uiteindelijk ook minder goed ging dan gehoopt, was het aantal respondenten bereiken welke bij het opzetten van het onderzoek werden verwacht. Vooral de eerste dagen dat de enquête online stond, werd er massaal ingevuld. Echter bij 100 respondenten stagneerde de teller. Ondanks verwoede pogingen om de enquête te delen via email, facebook en door het benaderen van een rijvereniging, werd het aantal niet veel hoger meer. Uiteindelijk is het aantal respondenten helaas ook niet behaald, met alle bijbehorende gevolgen voor de betrouwbaarheid van het onderzoek.

Verbeterpunten voor een volgend onderzoek

De verbeterpunten voor een volgend onderzoek zijn er met name op gericht op de bovenstaande punten die niet goed gingen. Dit om zo te voorkomen dat bij een volgend onderzoek dezelfde fouten weer naar boven komen.

Het is een goed idee om nog meer te verdiepen in literatuur die aansluit in specifiek het opstellen van enquête vragen, zodat deze een zo realistisch mogelijk beeld kunnen geven. Dit komt uiteindelijk de betrouwbaarheid van de gegeven antwoorden ten goede. En laat minder ruimte voor eventuele interpretatiefouten en andere vertroebelingen in de antwoorden.

Ook zou het verstandig zijn om een plan te maken hoe je uiteindelijk het aantal respondenten gaat halen. Hierbij dan ook gedetailleerd uitwerken welke kanalen er gebruikt worden maar ook een extra stuk uit te werken, zodat je iets achter de hand hebt om nog meer mensen te bereiken. Op deze manier kan worden voorkomen dat het gewenste- of benodigde aantal respondenten niet gehaald wordt.

4.1.4 Betrouwbaarheid en hoeveelheid verzamelde gegevens

Zoal hierboven al benoemd is het niet geluk om de beoogde 384 unieke respondenten te halen, om zo een betrouwbaarheid van 95% te kunnen halen. Uiteindelijk hebben er 141 respondenten het onderzoek naar waarheid ingevuld. Dit is een veel lager aantal dan beoogd en geeft via de formule die is gebruik om bovenstaande percentage uit te drukken, ook een hele andere waarde.

Hierbij kom je op een percentage betrouwbaarheid van 90% bij een steekproefmarge van 7%. Dit is een hogere steekproefmarge dan de eerder gebruikte 5%.

Bij gebruik van dezelfde steekproefmarge van 5%, zou je volgens de formule met 141 respondenten uitkomen op een betrouwbaarheid van ongeveer 69%. Dit is aanzienlijk minder dan de gewenste uitkomst. De berekening voor deze percentages is terug te vinden in Bijlage 1.

Zoals de cijfers laten zien, geeft dit aan dat de betrouwbaarheid van het onderzoek een stuk lager ligt, doordat er veel minder respondenten de vragen hebben ingevuld. Wel zijn de enquête vragen zo opgesteld en gecontroleerd dat er alleen respondenten zijn meegeteld die ook daadwerkelijk in de doelgroep voor het onderzoek vallen, zoals beschreven in de afbakening van de doelgroep in Hoofdstuk 1. Hierdoor kan wel worden vastgesteld dat er ondank het lagere aantal respondenten, de antwoorden die gegeven zijn, wel juist en betrouwbaar zijn om te gebruiken voor de conclusie van het onderzoek. Ondanks het lagere betrouwbaarheidspercentage, bevat het onderzoek nog steeds interessante uitkomsten voor zowel de paardensector als mede de afrasteringssector.

4.2 Belangrijkste resultaten per deelvraag

Hier worden de belangrijkste en opvallendste resultaten besproken aan de hand van de verschillende deelvragen. Ook zal er kritisch worden gekeken naar opvallende zaken in de antwoorden. Bij het benoemen van de resultaten, zal er gerefereerd worden naar verschillende diagrammen. Deze zijn allemaal terug te vinden in het voorgaande hoofdstuk 3. Resultaten.

4.2.1 Deelvraag 1

Welke vormen van afrastering zijn er en welke worden er op dit moment het meeste gebruikt door de Nederlandse paardenhouder?

Bij deze deelvraag is er eerst een online marktonderzoek gedaan naar welke vormen van afrastering er zijn. Dit door online onderzoek bij aanbieders van afrastering in Nederland. Dit leverde eenvoudig en snel een lijst op met verschillende afrasteringsmodelijkheden. En gaf al een goed beeld van de verkrijgbaarheid van de verschillende opties. Dit zou getoetst worden in de enquête, om te zien welke vorm van afrastering de paardenhouder op dit moment zelf gebruikt en of dit overeen komt met de verkrijgbaarheid van de verschillende afrasteringen.

Na het uitvoeren van de enquête, blijkt dat de meerderheid (50%) van de ondervraagde paardensporters een afrastering van schrikdraad of schriklint hebben. Gevolgd door de groep van paardenhouders die schrikdraad gebruiken in combinatie met hout (24%). Deze uitkomst komt een op een overeen met het vooraf uitgevoerde marktonderzoek.

Schrikdraad en schriklint is in veelvoud te verkrijgen en wordt ook in tuincentra, tuin en dier winkels en ruitersportshops verkocht. De mogelijkheden om dit aan te schaffen zijn overal aanwezig en uit het marktonderzoek kwam naar voren dat dit ook het vaakst wordt aangeprezen. Uit het marktonderzoek kwam ook naar voren dat de opvolgende groep goed verkrijgbare paardenafrastering vaak houten afrasteringen zijn, welke worden voorzien van een stroomdraadje. Dit sluit ook perfect aan bij de cijfers die naar voren komen uit de enquête.

Kanttekeningen bij de resultaten

Bij het opstellen van de enquête vraag, zijn de keuzemogelijkheden gebaseerd op de afrasteringsvormen die uit het marktonderzoek naar voren kwamen. Hierbij kan het zo zijn dat er toch vormen van afrastering gemist zijn, die niet in de keuzelijst stonden. Er is wel de optie gegeven om de keuze 'anders' aan te kruisen, zodat daar een eigen antwoord ingevuld kan worden. 14% van de respondenten heeft deze optie gekozen, wat er op zou kunnen wijzen dat de keuzelijst uit het marktonderzoek niet volledig was. Echter was er in de gegeven antwoorden niet een trend zichtbaar van een specifiek product dat miste.

Daarnaast was er de optie om te kiezen voor schrikdraad of schriklint. Maar ook voor de optie houten afrastering met schrikdraad. De verwachting is dat hierin een vertroebeling in de antwoorden zou kunnen zitten. Dit doordat er bij houten afrastering met schrikdraad bedoeld werd op een volledig houten afrastering, met dwarsliggers, waarbij er ook schrikdraad over deze dwarsliggers loopt. Echter kan je ook houten palen gebruiken, zonder dwarsliggers, waarbij ook schrikdraad gebruikt is. De laatstgenoemde optie, is bij het opstellen van de vragen bedoeld om te vallen onder het antwoord schrikdraad of schriklint. Dit is wellicht voor de respondenten niet duidelijk geweest.

4.2.2 Deelvraag 2

Welke vormen van duurzame afrastering zijn er en wat is hierover al bekend bij de Nederlandse paardenhouder?

Bij deze deelvraag is er op dezelfde manier te werk gegaan al bij bovengenoemde deelvraag 1. Eerst is er marktonderzoek gedaan naar de verschillende vormen van duurzame afrasteringsmiddelen die er op dit moment verkrijgbaar zijn. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gebruikt om de keuzelijst voor de enquête op te stellen.

Voordat deze vraag is gesteld aan de respondenten, werd eerst de vraag gesteld of ze ooit al eens hadden gehoord van duurzame afrastering. 62% van de paardenhouders gaf hier aan nog nooit van duurzame afrastering gehoord te hebben. De groep die daarop volgde had er via online kanalen over gehoord, dit aantal was veel kleiner (23%). Uit deze antwoorden zou je kunnen opmaken dat ruim de helft van de paardensporters nog nooit gehoord heeft van duurzame afrasteringsmiddelen.

Vervolgens is de vraag gesteld of ze verschillende producten kende of dat ze er wel eens van gehoord hadden. Hierbij was een keuzelijst opgesteld uit het hierboven genoemde marktonderzoek en was er ook een optie dat er geen enkel product bekend was bij de respondenten.

De resultaten van deze vraag leveren andere waardes op dan de vorige vraag. Van de respondenten was 35% bekend met schrikdraadapparaten op zonne-energie. Daarnaast waren gerecyclede weidepalen ook goed bekend (24%). Bij deze vraag was slecht 9% van de respondenten niet bekend met de genoemde duurzame oplossingen uit de keuzelijst, terwijl er bij de eerste vraag 62% van de respondenten niet wisten over duurzame afrastering. Dit verschil geeft een gevoelig punt aan van het onderzoek.

Kanttekeningen bij de resultaten

Zoals hierboven beschreven zit er een groot verschil tussen de resultaten tussen de eerste en de tweede vraag uit de enquête. Toen de respondenten de keuze kregen uit verschillende duurzame producten, bleken veel producten toch bekend te zijn. Terwijl er bij de vraag of men duurzame afrasteringsproducten kent, meer dan de helft van de respondenten aangaven van niet.

Het begrip duurzaamheid is lastig af te bakenen en geeft mogelijkheid tot verschillende interpretaties per individu. Mede hierdoor kan het zijn dat men dacht nog nooit van duurzame afrastering hadden gehoord, omdat een product dat ze wel kende, niet onder hun beeld van duurzaam past. Dit valt ook duidelijk te zien aan de (niet verplichte) openvraag die de respondenten hebben beantwoord in het onderzoek. Hierbij werd gevraagd naar wat voor hun duurzame afrastering was. De antwoorden liepen uiteen en zijn terug te vinden in Bijlage 3.

Daarnaast geldt ook voor deze vraag, dat de opgestelde lijst voortkomt uit marktonderzoek. Hierbij is de kans groot dat er ook duurzame alternatieven niet zijn meegenomen in de keuzelijst voor de respondenten. Hierdoor kan het resultaat wellicht iets afwijken.

4.2.3 Deelvraag 3

Welke factoren beïnvloeden de Nederlandse paardenhouder bij de keuze voor een duurzame afrasteringsvorm?

Hierbij zijn er verschillende enquêtevragen opgesteld, om de deelvraag te kunnen beantwoorden. Allereerst is er de vraag gesteld welke aspecten het meest belangrijk zijn voor de paardenhouders, bij het kiezen voor een bepaalde type afrastering. Om de keuzelijst op te stellen is er gebruik gemaakt van het model van tns nipo, welke weergeeft welke factoren bij een aankoop van belang zijn voor consumenten.

Hieruit kwam naar voren dat de veiligheid van het paard hierbij de belangrijkste factor is (24%) daarna volgt de levensduur (21%) en de prijs/kwaliteitverhouding (16%). De vooropgestelde opties die niet vaak gekozen zijn door de respondenten, zijn of het product fair trade is (0%) en of het product uit eigen land komt (1%).

De daaropvolgende vraag was welke factoren doorslaggevend zouden zijn, bij de aanschaf van een duurzaam afrastering product. Hierbij was de keuzelijst gebaseerd op de door de fabrikant genoemde voordelen, van hun producten ten opzichte van vergelijkbare minder duurzame producten. Daarnaast was er ook de optie voor de respondenten om hier aan te geven dat ze geen interesse hadden in duurzame afrasteringsmiddelen.

In de resultaten van deze vraag scoorde de levensduur van het product (35%) net iets hoger dan de veiligheid voor het paard (33%). Ook het feit dat het beter voor het milieu zou zijn dan een vergelijkbaar product krijgt nog een goede score (19%). Ook bij deze vraag staan fair trade (7%) en de locatie waar het gemaakt is (4%) onderaan de wensenlijst. Dit komt overeen met de resultaten van de hierboven beschreven vraag. Slechts 2 van de 141 respondenten gaven aan dat ze geen interesse hebben in duurzame afrastering. Dit kwam neer op een percentage van 0.5%, een zeer klein aantal. Door afronding naar volledige percentages wordt dit in te diagram als 0% weergegeven.

Als laatste is er ook nog gevraagd of de respondenten bereid waren om meer uit te geven voor een duurzaam product, in vergelijking tot een product wat minder duurzaam is. Hierbij kon er gekozen worden voor verschillende percentages dat ze bereid waren om meer uit te geven.

De grootste groep was bereid om maximaal 10% meer te betalen voor een duurzamer product. Daarna volgende de groep die maximaal 5% extra wilde betalen voor een duurzamer product. De groep die niks extra wilde betalen volgde hierna, 13% van de respondenten was niet bereid om meer uit te geven. Uiteindelijk bleek uit de antwoorden dat er zelfs een kleine groep was, die bereid was meer dan 15% extra te betalen voor een duurzame variant (6%).

Kantttekeningen bij de resultaten

Zoals aangegeven zijn de keuzemogelijkheden vooraf ingevuld, er was dus geen vrije keuze om je overwegingen in te vullen als respondent. Er is geprobeerd om zoveel mogelijk rekening te houden met de aankoopfactoren die consumenten beïnvloeden bij het doen van de aankoop. Het behoort tot de mogelijkheid dat er hierin factoren, die voor respondenten wél van belang zijn voor de aankoop, misten. Er was geen mogelijkheid om zelf een keuze toe te voegen, waardoor eventuele missende factoren ook niet opgemerkt konden worden. Ditzelfde is ook van toepassing op vraag welke factoren doorslaggevend kunnen zijn bij de keuze voor een duurzame afrastering.

Daarnaast bestond de vraag over de belangrijke aspecten voor een nieuwe afrastering uit 12 keuzemogelijkheden, waarvan de vier belangrijkste gekozen moesten worden door de respondenten. Door deze manier van vraagstellen is het een relatief complexe vraag om in te vullen. De kans bestaat daarom ook, dat hierbij niet alle mogelijk te kiezen antwoorden even goed zijn doorgenomen door de respondent.

Bij de laatst gestelde vraag, over de eventuele extra uitgaven bij een duurzamer product was de groep die niks extra wilde uitgeven relatief gezien klein, vergeleken met de groepen die wel een percentage extra wilde uitgeven. Het is een bekend verschijnsel dat in een enquête vaak sneller wordt aangegeven dat extra kosten geen probleem zijn, maar wanneer de consument de producten en prijzen in de praktijk naast elkaar ziet, extra kosten toch een factor van betekenis zijn. Het is daarom ook te verwachten dat het werkelijke percentage dat uitgegeven zal worden aan een duurzaam alternatief, lager is dan hier afgebeeld.

4.3 De mogelijke nadelen van de gekozen methode

Zoals vaker aangegeven is er gekozen voor een online enquête. Deze methode heeft als nadeel dat de paardensporters die wel in de doelgroep vallen, maar niet online actief zijn de enquête niet te zien krijgen. Waarschijnlijk is de kans het grootste dat de hoeveelheid mensen die dit betreft, anno 2021 niet erg groot is. Maar het is wel een factor die moet worden meegewogen in de beoordeling van de resultaten.

Daarnaast is het bij het uitvoeren van een online enquête niet mogelijk voor respondenten om tussentijds vragen te stellen wanneer er een onduidelijkheid was in een van de gestelde vragen. Dit is zoveel mogelijk proberen weg te nemen door vooraf de enquête te testen op verschillende mensen zowel binnen als uit de doelgroep. Om op die manier het meeste zeker te zijn, als mogelijk.

En ook is het een bekend fenomeen dat de antwoorden die worden gegeven tijdens een enquête, vaak niet volledig realistisch zijn met de werkelijkheid. Zoals in het eerdergenoemde voorbeeld waarin tijdens een vraag makkelijk kan worden aangegeven dat met wel 10% meer zou willen betalen. Maar wanneer de daadwerkelijke aankoop plaats moet vinden, de prijs ineens toch een andere rol speelt.

Alles bij elkaar genomen is een enquête een makkelijke en ook goedkope manier om meer informatie in te winnen. Maar is er naast de betrouwbaarheid van het percentage van de steekproef, ook nog wel verschil mogelijk tussen de uitkomsten van het onderzoek en de werkelijkheid. Met dat in acht genomen, is het een prima middel om meer informatie te verzamelen onder je doelgroep.

4.4 Overeenkomsten tussen literatuur stukken en het onderzoek

Bij aanvang van het onderzoek werd al duidelijk dat er nog niet veel onderzoek te vinden was over dit specifieke onderwerp. Wel is de focus toen iets verbreed naar soortgelijke onderwerpen in een andere sector, waarna deze stukken zijn gebruikt. Ook is er veel literatuuronderzoek gebruikt dat betrekking heeft op keuzes van de consument bij aankopen en bij hun voorkeuren voor duurzame producten.

De keuzes die in de enquête gemaakt werden, paste goed bij de in literatuur aangegeven voorkeuren van consumenten als het gaat om een aankoop. De factoren die in de literatuurstukken werden aangemerkt als meest belangrijk, waren veelal ook de hoogst scorende factoren in het onderzoek. Dit kwam goed overeen.

De overige literatuurstukken zijn voornamelijk gebruikt om de enquête en de vragen zo juist en transparant mogelijk op te zetten. Deze stukken hadden een ondersteunende werking in het onderzoek. Hiervan is een vergelijk van resultaten niet relevant.

Naast het literatuur gedeelte, is een ook marktonderzoek gedaan, om zo te onderzoeken wat er op dit moment al verkrijgbaar was en of dit ook op een makkelijke manier kon. Op basis van deze gegevens kon vooraf een schatting gemaakt worden hoe de resultaten van verschillende enquête er mogelijk uit zouden komen te zien. Het beeld dat er na het uitvoeren van het onderzoek was, kwam overeen met deze vooraf beoogde resultaten.

Hoofdstuk 5. Conclusies en Aanbevelingen

In dit hoofdstuk zal de conclusie en de aanbevelingen voor relevante sectoren worden weergegeven. Ook zal hier het antwoord op de hoofdvraag: “Wat is de aankoopbehoefte met betrekking tot duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden, bij de Nederlandse paardenhouders?” worden gegeven.

5.1 Korte beschrijving van het uitgevoerde onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd om een beter beeld te krijgen van de kennis die er nu is in de Nederlandse paardensector, op gebied van duurzame afrastering. Maar ook om te toetsen of er binnen deze sector behoefte is aan meer informatie over dit onderwerp en meer mogelijkheden om duurzame middelen aan te schaffen.

Het onderzoek bestaat uit een literatuurstudie, welke aangevuld is met een (online)marktonderzoek en een enquête onder de doelgroep. De resultaten zullen hieronder worden besproken.

5.2 Conclusies van de deelvragen

Eerst zullen de antwoorden gegeven worden op de verschillende deelvragen, waarna later de hoofdvraag zal worden beantwoord.

5.2.1 Deelvraag 1

Welke vormen van afrastering zijn er en welke worden er op dit moment het meeste gebruikt door de Nederlandse paardenhouder?

Er zijn veel verschillende soorten afrasteringen die gebruikt worden in de Nederlandse paardensector. Uit marktonderzoek is gebleken dat de volgende soorten afrasteringen verkrijgbaar zijn:

- Schrikdraad of schriklint
- Houten afrastering in combinatie met schrikdraad
- Houten afrastering
- Metalen of aluminium afrastering
- Prikkel draad
- Natuurlijke afrastering (zoals sloten)

Bovenstaande afrasteringen zijn in Nederland makkelijk te krijgen. Wel is het zo dat prikkeldraad geen geschikte omheining is voor een paard, ondanks de makkelijke verkrijgbaarheid. Het is dan ook sterk afgeraden om dit te gebruiken voor het houden van paarden.

Uit de uitgevoerde enquête onder de paardenhouders is gebleken dat schrikdraad en schriklint de meest gebruikte afrastering is in de Nederlandse paardensector. Op de voet gevolgd door houten afrastering in combinatie met schrikdraad en schriklint.

We kunnen na het uitvoeren van het onderzoek concluderen dat schrikdraad en schriklint op dit moment de meest gebruikte vorm van afrastering is binnen de Nederlandse paardensector.

5.2.2 Deelvraag 2

Welke vormen van duurzame afrastering zijn er en wat is hierover al bekend bij de Nederlandse paardenhouder?

Uit marktonderzoek bij grote leveranciers van afrasteringen, zijn verschillende duurzame producten naar voren gekomen. De producten die hierbij gevonden werden, zijn de volgende:

- Schrikdraadapparaten op zonne-energie
- Weidepalen van gerecycled materiaal
- Zelf isolerende weidepalen (zonder gebruik van plastic isolatoren)
- Equifence permanentkabel, veilige en paarden schrikdraad met lage levensduur
- 'Onbreekbare' en herbruikbare weidepalen met een gasfiber kern

Uit de enquête onder de paardenhouders kwam naar voren dat de meerderheid van de paardenhouders uit het onderzoek wel een of meerder producten kent. De schrikdraadapparaten werkend op zonne-energie waren de meest bekend, gevolgd door de weidepalen van gerecycled materiaal. Slechts 9% van de respondenten in het onderzoek kende geen enkele van bovenstaande producten.

Bij de algemene vraag of de respondenten ooit hadden gehoord van duurzame afrasteringsmiddelen, kwam een andere waarde naar voren. Hierbij antwoorde 62% van de respondenten nog nooit van duurzame afrasteringsmiddelen te hebben gehoord. Dit beeld is dus duidelijk anders, dan bij de vraag over de verschillende producten.

Hierbij kan de conclusie worden gedaan dat de duurzame afrasteringsopties die op dit moment op de Nederlandse markt verkrijgbaar zijn, de opsomming is die hierboven staat aangegeven. En dat van bovenstaande producten, verschillende al bekend zijn bij de paardenhouders in Nederland.

Daarnaast kan ook de conclusie worden getrokken dat het begrip: 'duurzame afrastering' niet een dekkende benaming is om deze producten weer te geven. Dit omdat uit het onderzoek blijkt dat de Nederlandse paardenhouder bovenstaande producten niet herkend onder de noemer duurzame afrastering. Waardoor het niet helemaal duidelijk aangegeven kan worden, wat er precies over duurzame afrastering bekend is bij de Nederlandse paardenhouder.

5.2.3 Deelvraag 3

Welke factoren beïnvloeden de Nederlandse paardenhouder bij de keuze voor een duurzame afrasteringsvorm?

Uit het onderzoek onder de paardenhouders is gebleken dat de belangrijkste factoren om een afrastering te kiezen de volgende zijn: veiligheid voor het paard, een lange levensduur van het product en een goede prijs/kwaliteitverhouding. De minst belangrijke factor voor de paardenhouder is, of het product fair trade geproduceerd is.

Ook bij de keuze voor een duurzame afrastering, geeft de Nederlandse paardenhouder aan dat verschillende factoren doorslaggevend zouden kunnen zijn bij de keuze van een duurzame afrastering, ten opzichte van een minder duurzaam product. De factoren die hierbij het belangrijkste zijn voor de paardenhouder zijn: Het product heeft een langere levensduur dan een minder duurzaam product. Het product is veiliger voor het paard dan een alternatief product. En dat het product in verhouding minder belastend is voor het milieu dan een regulier product.

Daarnaast kwam uit het onderzoek naar voren dat de Nederlandse paardenhouder bereid is om gemiddeld tussen de 5% en 10% meer te willen betalen voor een product dat duurzaam is, ten opzichte van een vergelijkbaar product dat minder duurzaam is.

Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat de belangrijkste factor bij de aanschaf van een duurzame afrastering is, dat het product een grote mate van veiligheid moet bieden aan het paard. Daarnaast moet ook de levensduur van het product goed zijn, het liefst ook langer dan een minder duurzaam product. Ook wordt uit het onderzoek duidelijk dat de Nederlandse paardenhouder op papier bereid is om gemiddeld tot 10% meer te besteden aan een duurzaam product. De verwachting is dat dit in werkelijkheid een lager percentage zal zijn.

5.3 Conclusie van de hoofdvraag

Wat is de aankoopbehoefte met betrekking tot duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden, bij de Nederlandse paardenhouders?

Uit de antwoorden van de deelvragen is al duidelijk geworden welke factoren belangrijk zijn bij de aankoop van een afrastering en welke factoren er mee kunnen spelen bij de keuze voor een duurzaam alternatief.

We kunnen concluderen dat geen exact antwoord kunnen geven op de hierboven beschreven hoofdvraag, omdat uit het onderzoek naar voren is gekomen dat de term 'duurzame afrastering' bij de Nederlandse paardenhouders nog niet (goed) bekend is. Wel kunnen we de conclusie trekken dat de producten die onder de noemer duurzame afrasteringsmiddelen worden verkocht, veelal bekend zijn bij de Nederlandse paardenhouder.

Daarnaast is er niet in kaart gebracht hoe groot de behoefte is om te investeren in duurzame afrasteringsmiddelen precies is. Wel is er duidelijk dat veiligheid en levensduur de belangrijkste factoren zijn voor paardenhouders om over te gaan tot de aanschaf van een duurzaam product. Helemaal als de impact op het milieu lager is dan bij een vergelijkbaar minder duurzaam product.

Ook geeft een groot deel van de Nederlandse paardenhouder in het onderzoek aan meer geld over te hebben voor een duurzame afrastering dan voor een alternatief product. Hoeveel de paardenhouder in werkelijkheid extra wil uitgeven, is moeilijk te zeggen.

De eindconclusie hierbij is dat de Nederlandse paardenhouder nog niet goed genoeg weet welke producten er vallen onder de noemer duurzame afrastering. Maar dat men wel bereid is om meer uit te geven voor een duurzaam product, waarbij de behoefte het grootst naar producten die paard veilig zijn en een lang levensduur hebben.

5.4 Aanbevelingen

In deze paragraaf worden aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op de conclusies die zijn getrokken bij de hoofd- en deelvragen. De aanbevelingen zijn gesplitst in een aanbeveling voor de paardensector. En een aparte aanbeveling voor producenten van afrasteringsmaterialen voor paarden. Dit omdat beide partijen andere belangen hebben.

5.4.1 Aanbevelingen voor de paardensector

Uit het onderzoek komt naar voren dat de bekendheid van de term 'duurzame afrastering' nog niet duidelijk bekend is bij de paardenhouder. De paardensector zal naar verwachting op langere termijn meer regels krijgen als het gaat om milieu en duurzaamheid. Iets wat binnen alle sectoren van de agrarische sector steeds vaker het geval is.

Door er vanuit de sector zelf meer aandacht aan te besteden en het platform van bijvoorbeeld de KNHS en FNRS hiervoor te gebruiken, kunnen veel paardenhouders worden bereikt. Als de sector zelf actief meer informatie geeft over duurzame afrasteringsmogelijkheden, zal de sector hiermee meer bewustzijn creëren bij de paardenhouders. Dit geeft daarnaast ook een actieve boodschap naar anderen buiten de sector, dat er in de paardenhouderij al actief verder wordt nagedacht over duurzame afrastering maar ook over het duurzaam houden van paarden in het algemeen.

Daarnaast kan de sector contact leggen met leveranciers van afrasteringen, om wellicht een samenwerking of een ander soort actie op te zetten, waarbij paardenhouders niet alleen geïnformeerd worden over de mogelijkheden en ook de kans hebben om voor een speciaal tarief duurzame middelen te kunnen aanschaffen. Om zo niet alleen info te geven, maar ook een eenvoudig in stap te bieden om over te stappen op een duurzamer alternatief.

5.4.2 Aanbevelingen voor afrasteringsproducenten

Uit de enquête en het onderzoek is naar voren gekomen dat veel producten wel bekend zijn bij de Nederlandse paardenhouders, maar dat ze deze niet herkennen onder de noemer duurzame afrastering. Ook zijn lang niet alle producten even goed bekend bij de paardenhouders. Er liggen daarom nog kansen om bestaande producten beter onder de aandacht te brengen bij de Nederlandse paardenhouders. Dit kan worden bereikt door een specifieke marketingcampagne gericht op de paardensector.

Daarnaast komt heel duidelijk uit het onderzoek naar voren dat veiligheid voor het paard en de levensduur van het product doorslaggevende factoren zijn. Producenten van afrastering kunnen dit meenemen in het ontwikkelen van duurzame afrasteringsmiddelen voor paarden. Bij het ontwikkelen van nieuwe producten kan hiermee rekening gehouden worden in het ontwerp en ontwikkelproces.

Daarnaast is het voor de producenten van afrastering ook interessant om een vervolgonderzoek te doen. Hierbij kan gericht gekeken worden naar de exacte behoefte van de Nederlandse paardenhouders op dit moment. En welke producten specifiek de meeste vraag naar is. Om hun assortiment hierop aan te kunnen sluiten.

Bronnenlijst

- A.Smolders. (2000). *Weiden van paarden voor de fokkerij*. Wageningen: Wageningen WUR.
- Allesovermarktonderzoek. (2015). *AOM Steekproefcalculator*. Opgehaald van Alles over Marktonderzoek: <http://www.allesovermarktonderzoek.nl/Steekproef-%20algemeen/steekproefcalculator/>
- Alterra Wageningen UR. (2007). *Paardenhouderij in beeld*. Wageningen: Alterra Wageningen UR.
- Baarda, B., Bakker, E., Julsing, M., Fischer, T., & Vianen van, R. (2017). *Basisboek methoden en technieken*. Utrecht: Noordhoff uitgeverijen.
- Bramer, P. (2017, februari 24). *Kamer borgt weidegang koeien in wet*. Opgehaald van De Nieuwe Oogst: <https://www.nieuweoogst.nu/nieuws/2017/02/24/kamer-stelt-weidegang-koeien-verplicht>
- Coussement, M. (2010). *Geschikte weideafsluitingen voor paarden*. Opgehaald van Paardenpunt Vlaanderen: <http://paarden.vlaanderen/exportpdf.php?typ=dossier&pi=175&ssi=66>
- Gallagher electric fencing. (2019, 01 01). *Gallagher catalogus*. Opgehaald van Gallagher electric fencing: <https://www.gallagher.eu/catalogus>
- Gils, V. v. (2013, 06). *Hoe stel ik een schriftelijke enquête op?* Opgehaald van www.vinca.nl : <http://www.vinca.nl/wp-content/uploads/2013/06/Hoe-stel-ik-een-schriftelijke-enquete-op-Vincie-van-Gils.pdf>
- HAS, FNRS, KNHS, ABAB, & FGHS. (2017). *Hippische Monitor 2017*. Den Bosch.
- HAS, KNHS, FNRS, FGHS, & ABAB. (2016). *Hippische monitor 2016*. Den Bosch.
- Huinink, D. t. (2012). *De Paardenhuoderij zegt ja tegen zonnepanelen*. Opgehaald van LTO Noord: http://bijkennisnet.nl/system/files/documenten/nieuws/praktische_gids_final.pdf
- KNHS. (2017). *Nederland Paardenland*. Ermelo: Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie.
- KNHS. (2018). *Nederland Paardenland - Feiten en cijfers*. Ermelo: KNHS.
- KNHS. (2019, Februari 13). *Campagne: Deel je wei, iedereen blij*. Opgehaald van KNHS: <https://www.knhs.nl/campagne-deel-je-wei-iedereen-blij/de-campagne/>
- KWPN. (2019, december). *KWPN Bovenaan in eindstand WBFSH-Ranking*. Opgehaald van <https://www.kwpn.nl/kwpn-paard/het-stamboek/wbfs-rankings>
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. (2006). *Visie Paard & Landschap*. Den Haag: Ando BV.
- Neijenhuis, F., Westra, J., Verhoeven, M., & Visser, K. (2012). *Paardenhouderijen vergeleken: out of the box*. Wageningen: Wageningen UR Livestock Research.
- nipo.nl*. (sd). Opgehaald van TNS NIPO.
- P.M.Leltz, & J.M.Vroom. (2013). *Melkveehouderij, Bron van duurzame energie*. Wageningen: LTO en NZO.
- Peattie, K. (2001). The Third Age of Green Marketing. *The Marketing*, 129-146.

- Pol, T., Stoffer, G. W., van Damme, M., & van Honk, P. (2019). *Duurzaamheidsscan paardenhouderij*. Dronten.
- PvdD. (2017, maart). *Standpunt paardrijden*. Opgehaald van Partij voor de Dieren: <https://www.partijvoordedieren.nl/standpunt/paardrijden>
- Sectorraad, p. (2011). *Gids voor Goede Praktijken*. Ermelo: SRP.
- Solomon, M. R. (2013). *Consumentengedrag*. Amsterdam: Pearson Uitgeverij.
- Tulp, M. (2017, maart). *Ook paardenhouders ontkomen niet aan welzijnsregels*. Opgehaald van De Boerderij: <http://www.boerderij.nl/Home/Achtergrond/2017/3/Ook-paardenhouders-ontkomen-niet-aan-welzijnsregels-108707E/>
- Van Dale. (2016). *Pocket woordenboek Nederlands*. Utrecht: Van Dale.
- van Slooten, S., Veldhoen, B., Achthoven, W., van Rensch, J., & van Ratingen, B. (2018). *Basisboek customer Journey*. Utrecht: Noordhof.
- W.L.Tiemeijer, C.A.Thomas, & H.M.Prast. (2009). *De menselijke beslisser - over de psychologie van keuze en gedrag*. Den Haag/Amsterdam: Amsterdam university press.
- W.L.Tiemijer. (2011). *Hoe mensen keuzes maken - de psychologie van het beslissen*. Amsterdam: Amsterdam University Press

Lijst van afbeeldingen en Diagrammen

Figuur 1 Duurzame afrasteringsmiddelen	11
Figuur 2 TNS Behaviour Web	15
Diagram 1 Meest gebruikte afrasteringssoort	19
Diagram 2 Het aantal respondenten dat van duurzame afrastering heeft gehoord en de manier waarop	20
Diagram 3 De bekendheid van verschillende duurzame afrasterings opties, onder de respondenten	21
Diagram 4 De belangrijkste factoren bij aankoop van een afrastering, onder de respondenten	22
Diagram 5 Factoren waarom respondenten een duurzaam product zouden verkiezen boven een standaard product	23
Diagram 6 Het aantal % dat respondenten meer zouden willen betalen aan een duurzame oplossing in verhouding tot een minder duurzaam product	24

Bijlage 1 – Formules voor steekproeven

De formule voor een steekproef waarbij de populatie eindig is:

$$n \geq \frac{N \cdot z^2 \cdot p(1 - p)}{z^2 \cdot p(1 - p) + (N - 1) \cdot F^2}$$

Beoogde respondentenaantal:

De populairste steekproefcalculator van Nederland

Vul hieronder bij A de drie kengetallen in om bij B het resultaat te krijgen, waarbij direct drie scenario's worden getoond (betrouwbaarheidsniveau van 90%, 95% en 99%).

A. Vul hieronder de 3 kengetallen van de calculator in:

1. Hoe groot is de **steekproefmarge** die u wilt toelaten? (%)

Een steekproefmarge van 5% is gangbaar bij marktonderzoek.

2. Wat is de omvang van de **populatie**?

Wanneer de omvang niet bekend is, vult u dan 20000 in.

3. Welke **uitkomst** verwacht u in het onderzoek? (%)

Wanneer dit vooraf niet is in te schatten, vult u dan 50 in.

B. Resultaat :

Steekproefgrootte bij een betrouwbaarheidsniveau van: 90%

Steekproefgrootte bij een betrouwbaarheidsniveau van: 95%

Steekproefgrootte bij een betrouwbaarheidsniveau van: 99%

Werkelijke respondentenaantal:

A. Vul hieronder de 3 kengetallen van de calculator in:

1. Hoe groot is de **steekproefmarge** die u wilt toelaten? (%)

Een steekproefmarge van 5% is gangbaar bij marktonderzoek.

2. Wat is de omvang van de **populatie**? Wanneer de omvang niet bekend is, vult u dan 20000 in.

3. Welke **uitkomst** verwacht u in het onderzoek? (%)

Wanneer dit vooraf niet is in te schatten, vult u dan 50 in.

B. Resultaat :

Steekproefgrootte bij een betrouwbaarheidsniveau van: 90%

Steekproefgrootte bij een betrouwbaarheidsniveau van: 95%

Steekproefgrootte bij een betrouwbaarheidsniveau van: 99%

Bijlage 2 – Enquête vragen

Onderstaande Enquête is opgesteld voor een onderzoek naar de klantbehoefte binnen de paardensector in Nederland, als het gaat om duurzame afrasteringsmiddelen. Met duurzame afrasteringsmiddelen worden afrasteringsoplossingen bedoelt die rekening houden met het milieu. Dit kan zijn door het gebruik van alternatieve energiebronnen, een 'schoon' productieproces, het gebruik van enkel natuurlijke materialen, het recyclen van bestaande producten of en verlengde levensduur.

De enquête vragen zijn opgesteld op basis van literaire kennis, en op basis van het model 'TNS behaviour web'

De enquête is opgesteld voor de paardenhouder in Nederland, dit wil zeggen, iedereen die een paard in eigendom heeft en (deels) kan beslissen over de locatie waar het paard staat. Manegeruiters en ruiters met een verzorgpaard zijn hierdoor uitgesloten voor deelname.

Vraag 1: Wat is uw leeftijd:

- Onder 18 Jaar
- 18-25 Jaar
- 25-35 Jaar
- 35-45 Jaar
- 45-55 Jaar
- 55 Jaar en ouder

Vraag 2: Hoeveel paarden heeft u:

- 1
- 2
- 2-5
- 5-10
- 10 of meer
- Geen eigen paard, maar lease / verzorg paard

Vraag 3: Waar heeft u uw paarden gehuisvest:

- Aan huis
- Op een manege
- Op een pensionstal
- Bij een rijvereniging
- Anders, namelijk:

Vraag 4: Komen uw paarden buiten en op welke manier:

- Nee mijn paarden komen niet buiten
- Ja, alleen aan de hand
- Ja, in een paddock
- Ja, op de weide
- Ja, in de paddock of op de wei
- Anders, namelijk:....

Vraag 5: achter welke soort afrastering staat uw paard?

- Metalen/ aluminium afrastering
- Houten afrastering
- Houten afrastering in combinatie met schrikdraad
- Schrikdraad of schriklint
- Natuurlijke afrastering (zoals sloten en boswallen)
- Prikkel draad
- Anders, namelijk:

Vraag 6: waar denkt u aan bij duurzame afrasteringsmiddelen?

- [OPEN VRAAG]

Vraag 7: Heeft u ooit iets gehoord of gelezen over duurzame afrasteringsmiddelen, zo ja, waar?

- Nee nog nooit
- Ja, in een paardenblad
- Ja, online (bijvoorbeeld sociale media)
- Ja, van anderen die dit gebruiken
- Ja, anders, namelijk:...

Vraag 8: als u zelf uw afrastering mocht kiezen of aanpassen, wat heeft dan uw voorkeur?

- Metalen/ aluminium afrastering
- Houten afrastering
- Houten afrastering in combinatie met schrikdraad
- Schrikdraad of schriklint
- Natuurlijke afrastering (zoals sloten en boswallen)
- Prikkel draad
- Anders, namelijk:
-

Vraag 9: van welke onderstaand producten heeft u wel eens gehoord of iets over gelezen (meerdere antwoorden mogelijk)

- Schrikdraadapparaten werkend op zonne-energie
- Weidepalen van gerecycled plastic/materiaal
- Zelf isolerende weidepalen (hierbij zijn geen plastic isolatoren nodig)
- Equifence (dit is draad met een speciaal beschermend omhulsel, hierdoor veilig en met een levensduur van 25 jaar)
- "onbreekbare" afrasteringspalen
- Ik ken geen van de bovenstaande producten

Vraag 10: welke aspecten vind u belangrijk bij het kiezen van een afrastering (Kies de 4 belangrijkste)

- Duurzaamheid (het product is minder belastend voor het milieu dan gangbare producten)
- Veiligheid voor het paard
- Veiligheid voor de mens / gebruiker
- Levensduur (hoe lang het kan staan zonder reparaties of vervanging)
- Prijs (het product moet goedkoop zijn)
- Prijs/Kwaliteit verhouding (de prijs staat in verhouding tot de kwaliteit van het product)
- Kleur van het product
- Het gebruik van een alternatieve energiebron (anders dan accu of lichtnet)
- Het gebruik van gerecyclede materialen
- Het gebruik van natuurlijke materialen (geen plastic en andere onnatuurlijke materialen)
- Het product moet fair trade zijn (makers van dit product verdienen een eerlijke prijs)
- Het product komt uit de regio (het is geproduceerd in Nederland)
-

Vraag 11: welke factoren zou u belangrijk vinden in de keuze voor duurzame afrasteringsmiddelen?

- Het is in verhouding beter voor het milieu dan uw huidige afrastering
- Het is veiliger voor mijn paard dan mijn huidige afrastering
- De aanschafprijs mag niet hoger zijn dan uw huidige afrastering
- Het gaat langer mee dan uw huidige afrastering
- Het is op een verantwoorde en eerlijke wijze geproduceerd
- Het product komt uit Nederland
- Geen, ik ben niet geïnteresseerd in duurzame afrastering

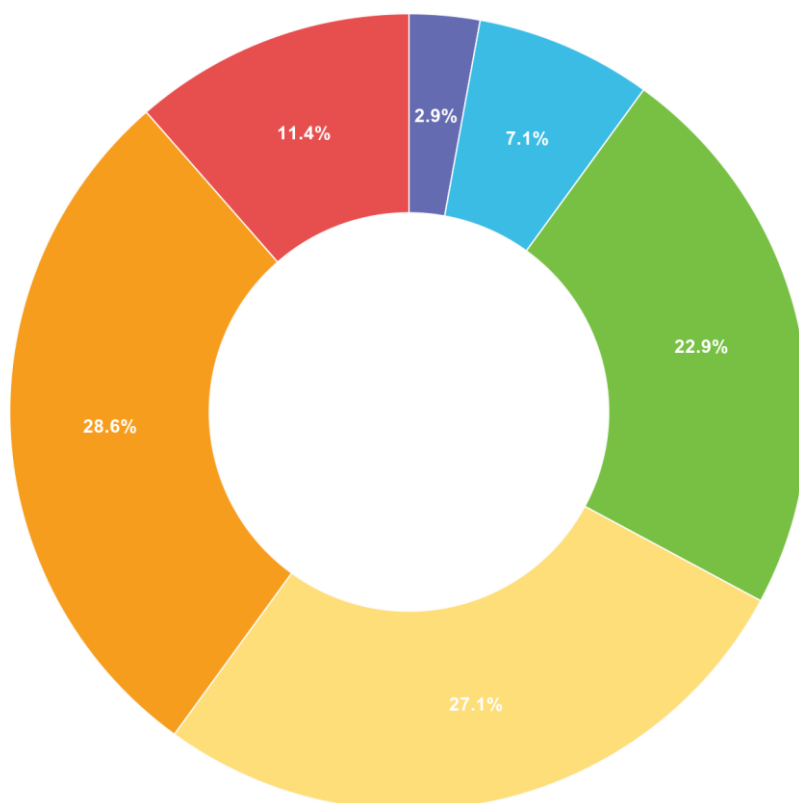
Vraag 12: Hoeveel zou u meer willen uitgeven aan een duurzame oplossing, in vergelijking tot een minder duurzaam product?

- Niks extra's
- Maximaal 2%
- Maximaal 5%
- Maximaal 10%
- Maximaal 15%
- Meer dan 15%

Bijlage 3 – Resultaten van de Enquête

Q1 Wat is je leeftijd?

Multiple Choice

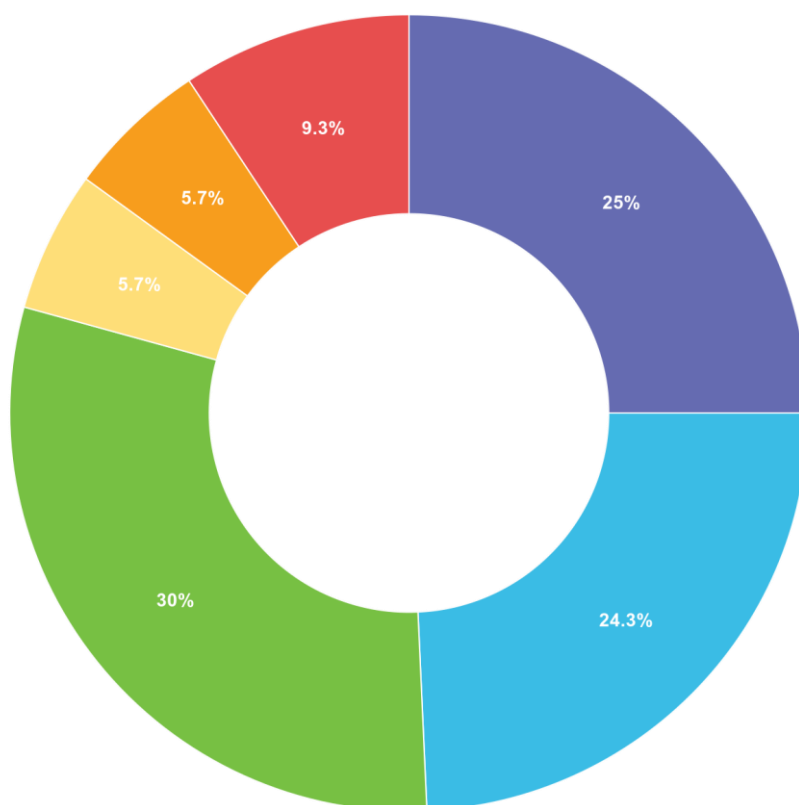
Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice		Totals
	Onder de 18 Jaar	4
	18-25 Jaar	10
	25-35 Jaar	32

	Choice	Totals
●	35-45 Jaar	38
●	45-55 Jaar	40
●	55 Jaar en ouder	16

Q2 Hoe veel paarden heb je?

Multiple Choice

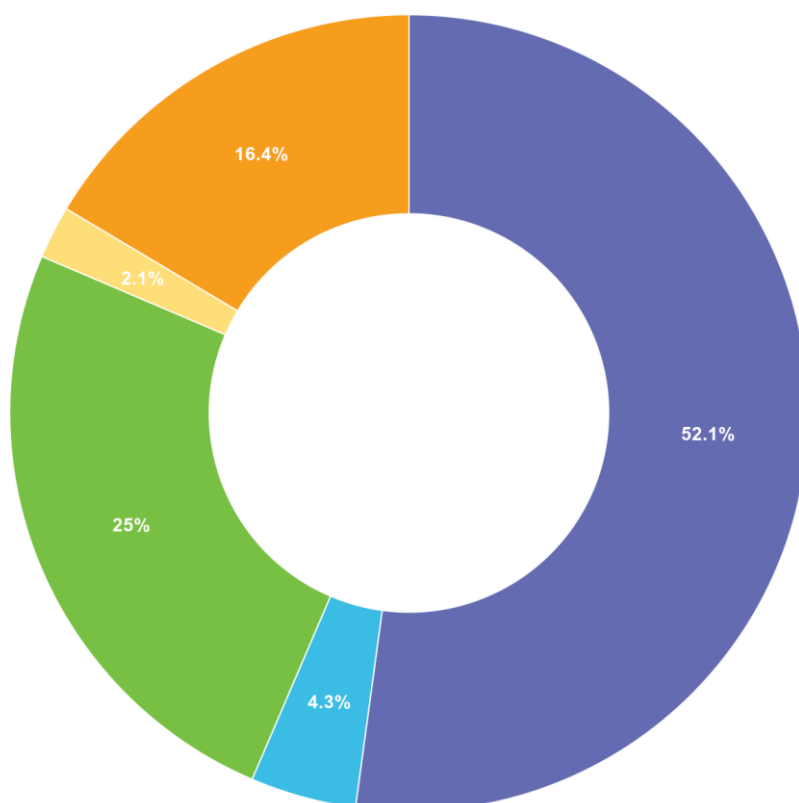

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
1	35
2	34
2-5	42
5-10	8
10 of meer	8
Geen eigen paard, maar lease- / verzorg paard	13

Q3 Waar zijn je paarden gehuisvest?

Multiple Choice

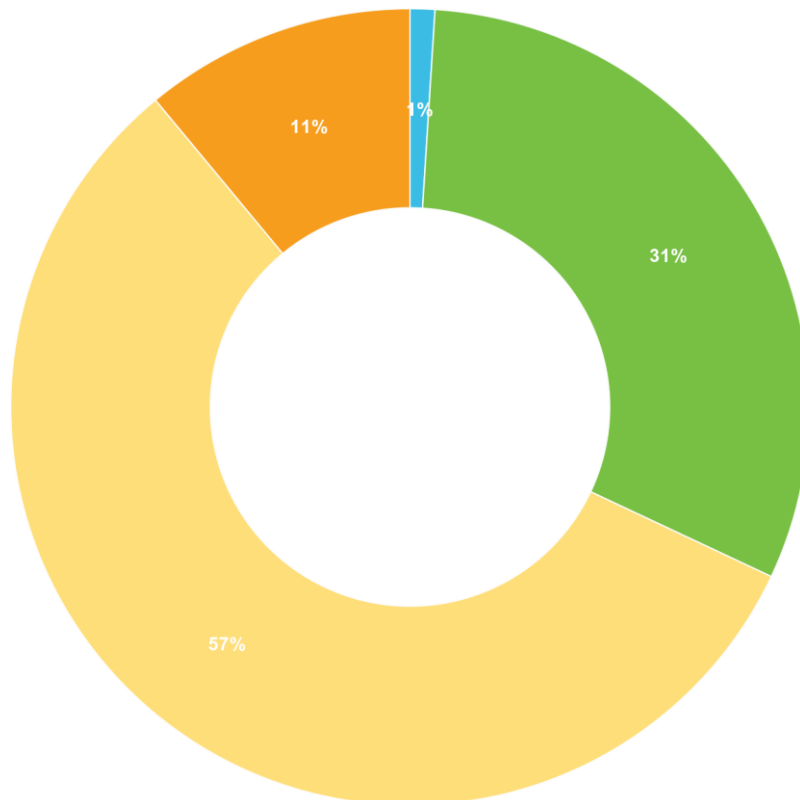

Responses 141 **Answered** 141 **Unanswered** 0

	Choice	Totals
	Aan huis	73
	Op een manege	6
	Op een pensionstal	35
	Bij een rijvereniging	3
	Anders, namelijk:	23

Q4 Komen je paarden buiten en op welke manier? (meerdere antwoorden mogelijk)

Multiple Choice

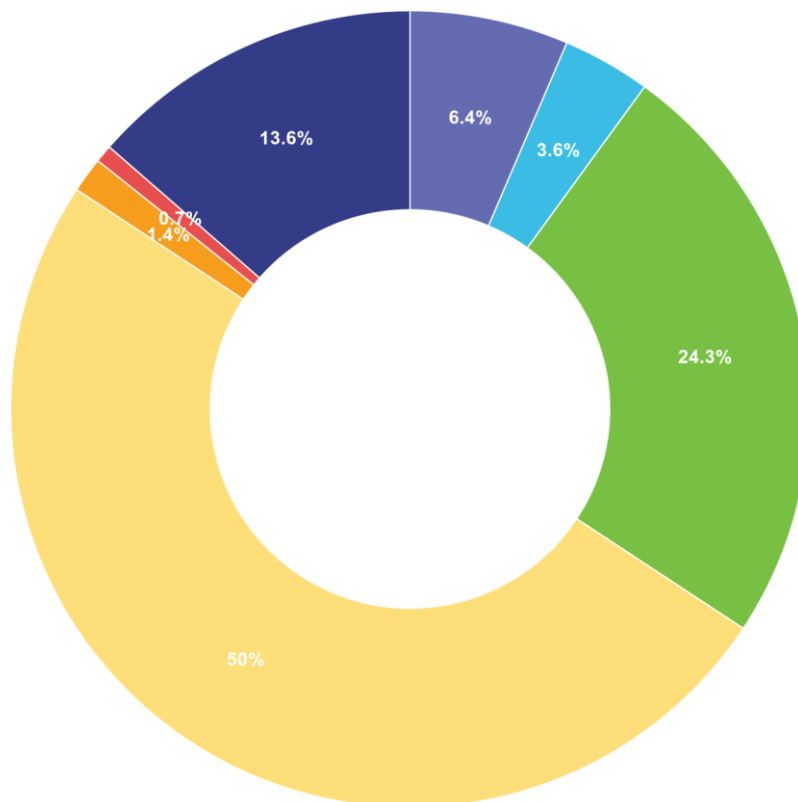

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
● Nee, ze komen niet buiten	0
● Ja, alleen aan de hand	2
● Ja, in een paddock	62
● Ja, op de weide	114
● Anders, namelijk:	22

Q5 Achter welke soort afrastering staat je paard op dit moment?

Multiple Choice

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
● Metalen / Aluminium afrastering	9
● Houten afrastering	5
● Houten afrastering met schrikdraad	34
● Schrikdraad of schriklint	70
● Natuurlijke afrastering (zoals bijvoorbeeld een sloot)	2
● Prikkeldraad	1
● Anders, namelijk:	19

Q6 Waar denkt je aan bij het woord: duurzame afrasteringsmiddelen?

Essay

Responses 141 Answered 135 Unanswered 6

Date Response

August 2,
2020 6:30 PM Een stevige omheining. Die lang meegaat goed voor paard en natuur is. Die weinig verlies van stroom heeft

May 3,
2020 3:40 PM Dat het lang mee gaat en van natuurlijk materiaal is

May 3,
2020 3:35 PM Dat het langer mee gaat en niet slecht voor het milieu is

May 3,
2020 3:32 PM beter voor het milieu

May 3,
2020 3:30 PM hout dat op een eerlijke manier is gewonnen en zo min mogelijk plastic

April 2,
2020 12:34 AM recycling stevig robuust

March 31,
2020 9:12 PM Lange levensduur, onderhoudsarm, niet belastend voor natuur en milieu, geen negatieve invloed op flora en fauna

March 31,
2020 2:45 PM Kunststof palen die niet na een aantal jaren rotten

March 31,
2020 8:52 AM Aan houten omheining

Date	Response
------	----------

March 31, 2020 8:29 AM	Stevig materiaal wat lang meegaat en geen onderhoud vergt
---------------------------	---

March 31, 2020 8:24 AM	Hergebruikt, herbruikbaar, lange levensduur.
---------------------------	--

March 31, 2020 8:08 AM	Duurzame materialen, lange levensduur, recyclebaar, laag energiegebruik, geen schadelijke accu's
---------------------------	--

March 31, 2020 7:30 AM	Lange levensduur, evt simpele opties voor reparatie
---------------------------	---

March 31, 2020 7:22 AM	Afrastering welke duurzaam is vanwege lang gebruik. En nadien biologisch afbreekbaar
---------------------------	--

March 31, 2020 6:45 AM	Gerecyclede materialen ,en lange "levensduur"
---------------------------	---

March 31, 2020 5:16 AM	Lange levensduur
---------------------------	------------------

March 31, 2020 2:59 AM	Afrastering gemaakt van gerecyclede materialen met vooral een lange levensduur. Maar ook natuurlijke afscheidingen zoals sloten en bossages.
---------------------------	--

March 30, 2020 11:33 PM	milieu ontlastend en tevens lange levensduur
----------------------------	--

March 30, 2020 10:40 PM	Lang tijd mee gaan
----------------------------	--------------------

Date Response

March 30,
2020 10:16 Lange levensduur , kan tegen een stootje
PM

March 30,
2020 9:09 Hout
PM

March 30,
2020 8:56 Dat ze lang mee gaan
PM

March 30,
2020 8:16 Afrastering die uit gerecycled materiaal bestaat
PM

March 30,
2020 8:15 Palen van gerecyclede kunststof
PM

March 30,
2020 6:06 Hout
PM

March 30, iets dat erg lang mee gaat en weinig onderhoud heeft komt het eerste bij me op, maar
2020 6:03 zou in principe ook kunnen betekenen dat het op zo'n manier geproduceerd wordt dat
PM het weinig/minder invloed heeft op het milieu

March 30,
2020 5:42 afrastering van duurzame materialen
PM

March 30,
2020 4:10 Goede afrastering die een duurzame levenscyclus kent
PM

March 30,
2020 11:13 Hmmm misschien van gerecycled materiaal gemaakt schriklint of steekpaaltjes.
AM

Date	Response
------	----------

March 30, 2020 11:00 AM	Lang meegaan en geen plastic
----------------------------	------------------------------

March 30, 2020 10:22 AM	Materialen die lang meegaan en minder belastend zijn voor het milieu
----------------------------	--

March 30, 2020 8:38 AM	Iets wat lang mee gaat
---------------------------	------------------------

March 30, 2020 6:44 AM	Houdbaar, dus lang meegaand. Iets wat niet veel onderhoud vergt. Duurzaam om te produceren, zo min mogelijk schade voor het milieu. Herbruikbaar of recyclebaar. En tot slot iets wat niet tussendoor hoeft te worden aangezet zoals stroom (die er s' nachts niet af kan of wordt vergeten eraf te halen).
---------------------------	---

March 30, 2020 5:48 AM	Metaaldraad
---------------------------	-------------

March 30, 2020 5:36 AM	Een afrastering van meidoorn haag oid
---------------------------	---------------------------------------

March 30, 2020 4:13 AM	Gaat lang mee
---------------------------	---------------

March 29, 2020 11:50 PM	Hout of ander materiaal wat lang mee gaat
----------------------------	---

March 29, 2020 9:48 PM	Afrastering die lang meegaat en die het minst belastend is voor het milieu
---------------------------	--

March 29, 2020 9:29 PM	Houten hek
---------------------------	------------

Date	Response
March 29, 2020 9:20 PM	Mooie houten natuur hekjes, of wilgen takken geweven. Erg mooi maar vaak erg duur.. zou leuk staan op de boomgaard bij de oude boerderij!
March 29, 2020 8:35 PM	Lange levensduur. Zo min mogelijk milieu belasting bij het maken van. Makkelijk te recyclen
March 29, 2020 6:57 PM	goed voor het milieu duur
March 29, 2020 6:52 PM	Dmv heggen, maar hierbij heb je schrikdraad nodig. Ik maak op moment afrastering van gebruikt hout, maar met schrikdraad. Draad blijft nodig gezien de kudde
March 29, 2020 6:38 PM	Hout gemengd met een onderhoudsarme vezel.
March 29, 2020 4:11 PM	Hout
March 29, 2020 2:07 PM	Duurzaamheid
March 29, 2020 1:24 PM	Goed voor het milieu, recyclebaar,
March 29, 2020 12:22 PM	Mijn ideaal zou zijn zoals in Schotland, een aarden wal met daarop bepaald soort heg.
March 29, 2020 11:55 AM	Afrastering die lang mee gaat.

Date	Response
------	----------

March 29, 2020 11:13	Struiken en recyclebare materialen zoals hout of plastic van zwerfafval AM
-------------------------	---

March 29, 2020 10:25	Geen plastic AM
-------------------------	--------------------

March 29, 2020 10:14	Geen tere palen, eiken palen AM
-------------------------	------------------------------------

March 29, 2020 7:44	Lang mee gaan, niet te zwaar milieubelastend bij productie, gebruik en afvoer AM
------------------------	---

March 29, 2020 7:12	Houten omheining AM
------------------------	------------------------

March 28, 2020 9:52	Duurzaam gewonnen hout PM
------------------------	------------------------------

March 28, 2020 9:46	Houten palen en koord met ijzeren prikpalen PM
------------------------	---

March 28, 2020 8:46	Mooi lang meegaand materiaal, goed passend in het landschap, licht van gewicht, makkelijk in gebruik en onderhoud PM
------------------------	--

March 28, 2020 5:02	Wat lang mee gaat en het milieu weinig belast PM
------------------------	---

March 28, 2020 3:15	Middelen die biologisch afbreekbaar zijn en van sterke kwaliteit zijn. PM
------------------------	--

Date	Response
------	----------

March 28, 2020 11:18 Kunststof AM	
---	--

March 28, 2020 10:48 Zo natuurlijk mogelijk. Of houdbaar onder alle weersomstandigheden. AM	
---	--

March 28, 2020 10:38 AM	Van hergebruikte materialen en bij einde levensduur opnieuw te gebruiken in een andere toepassing.
----------------------------	--

March 28, 2020 10:03 AM	Onderhoudsvrij materiaal die biologisch afbreekbaar zijn.
----------------------------	---

March 28, 2020 9:39 AM	Niet belastend voor het milieu
---------------------------	--------------------------------

March 28, 2020 8:55 AM	Houten materiaal, gerecyclede materialen, materiaal dat lang mee gaat, materiaal dat op een milieuvriendelijke manier is gemaakt, gebruik van zonnepanelen
---------------------------	--

March 28, 2020 8:52 AM	Gaat lang mee
---------------------------	---------------

March 28, 2020 7:56 AM	hout of bamboe
---------------------------	----------------

March 28, 2020 7:43 AM	Afrastering die lang mee gaat en niet schadelijk voor milieu
---------------------------	--

March 28, 2020 7:05 AM	Afrastering die goed is voor het milieu, zoals hout denk ik.
---------------------------	--

Date Response

March 17,
2020 11:03 materialen en zonneenergie
AM

March 16,
2020 6:51 Middelen die langer meegaan en minder snel kapot gaan.
AM

March 15,
2020 8:35 Producten die een leven lang mee gaan
AM

March 15,
2020 8:00 Een afrastering die van duurzame (recycle) materialen gemaakt is. Hoeft niet perse goedkoop, maar daar tegen over staat wel dat ik er lang mee wil doen.
AM

March 14,
2020 6:19 Omheining
PM

March 14,
2020 8:44 Stevig materiaal van goede kwaliteit.
AM

March 13,
2020 11:19 Afrasteringsmiddelen gemaakt van hergebruikt plastic
PM

March 13,
2020 9:00 Producten die milieu bewust zijn.
PM

March 13,
2020 8:43 Permanentkabel
PM

March 13,
2020 8:10 Een afrastering die lang meegaat
PM

Date Response

March 13,
2020 7:10 PM iets wat recyclebaar is en lang mee gaat

March 13,
2020 6:46 PM Zou het niet weten

March 13,
2020 2:53 PM Houten hekken

March 13,
2020 2:48 PM Middelen van materiaal wat gerecycled is langer meegaat

March 13,
2020 2:08 PM Natuurlijk materiaal

March 13,
2020 9:18 AM Afrastering gemaakt van afval (er staat trouwens een taalfout in deze vraag: denkt moet denk zijn)

March 13,
2020 9:08 AM Gallagher

March 12,
2020 8:43 PM Materialen die lang mee gaan en bv gerecycled plastic

March 12,
2020 8:10 PM Energiezuinig, lange levensduur en gemaakt op minst milieu belastende manier.

March 12,
2020 7:34 PM Hout, stevig, milieu vriendelijk

Date	Response
March 12, 2020 6:59 PM	Afrastering uit duurzaam geproduceerde materialen, met een lange levensduur, eventueel gebruikmakend van duurzaam opgewekte energie
March 12, 2020 6:33 PM	Iets wat kwaliteit heeft en lang meegaat, slijtvast en milieuvriendelijk
March 12, 2020 5:59 PM	Chalagar
March 12, 2020 5:53 PM	Materiaal wat heel lang meegaat
March 12, 2020 5:04 PM	Kwaliteit Lang te gebruiken Milieuvriendelijke materialen
March 12, 2020 4:32 PM	Dat het van gerecycled materiaal is gemaakt.
March 12, 2020 4:18 PM	Metalen afrastering. Afrastering die niet kan rotten, zoals kunststof.
March 12, 2020 4:12 PM	Afrastering die jaren meegaat en met zo min mogelijk belasting voor het milieu geproduceerd is. Maar vooral het stukje "lang meegaan"
March 12, 2020 4:03 PM	Afrastering wat zeer lang mee gaat en goed te recycelen valt.
March 12, 2020 3:55 PM	Dat ze lang mee gaan en milieu vriendelijke is

Date	Response
------	----------

March 12, 2020 3:53 PM	Een afrastering van kwaliteit die lang mee gaat en daarna gerecycled kan worden.
---------------------------	--

March 12, 2020 3:39 PM	Goed voor het milieu en lange levensduur
---------------------------	--

March 12, 2020 3:26 PM	Lange levens duur en milieu vriendelijke materialen
---------------------------	---

March 12, 2020 2:59 PM	Dat het voor een lange periode meegaat waar prijs/kwaliteit samengaan
---------------------------	---

March 12, 2020 2:53 PM	Middelen die een lange levensduur hebben, bij voorkeur en indien mogelijk gemaakt van gerecycled materiaal.
---------------------------	---

March 12, 2020 2:47 PM	Wat lang mee gaat en milieu vriendelijk
---------------------------	---

March 12, 2020 2:41 PM	Materialen die lang meegaan en zo min mogelijk het milieu belasten bij het produceren van het product.
---------------------------	--

March 12, 2020 2:17 PM	Sterke palen met duurzame schriklint
---------------------------	--------------------------------------

March 12, 2020 2:13 PM	De gallegger stroom draad en materiaal wat lang mee gaat zodat er minder hoeft worden vervangen wat beter is voor het milieu
---------------------------	--

March 12, 2020 1:58 PM	Houten palen , schrikdraad
---------------------------	----------------------------

Date Response

March 12,
2020 1:56 PM waarbij de materialen niet milieu belastend zijn, er geen roofbouw op bossen gepleegd wordt en het lang mee gaat zodat er weinig verspilling is.

March 12,
2020 1:55 PM Goed voor het milieu, mens en dier (en goed en langdurig in gebruik).

March 12,
2020 1:53 PM Duurzaam hout of dmv heggen

March 12,
2020 7:59 AM Gaat lang mee 😊

March 12,
2020 6:54 AM Gaat lang mee Is goed voor het milieu Geen schadelijke stoffen

March 12,
2020 5:53 AM Recyclebaar

March 11,
2020 9:48 PM Afrastering die lang meegaat, maar niet mileubelastend

March 11,
2020 9:28 PM Lang meegaan ,en niet schadelijk

March 11,
2020 9:24 PM iets wat lang meegaat en niet snel stuk gaat onder invloed vh weer

March 11,
2020 8:49 PM Hergebruikte materialen met lange levensduur

Date Response

March 11,
2020 8:33 PM Milieuvriendelijk, voor langdurig gebruik

March 11,
2020 8:26 PM geen idee

March 11,
2020 7:47 PM Sterk materiaal wat niet zomaar breekt, waar je weinig onderhoud aan hebt (schuren, verven, houtrot etc)

March 11,
2020 6:50 PM Afrastering die lang mee gaat goed voor het milieu en voor een goede prijs.

March 11,
2020 6:49 PM Hout

March 11,
2020 6:41 PM Iets wat langer dan 10 jaar blijft staan.

March 11,
2020 6:23 PM Robuust, gaat lang mee

March 11,
2020 5:55 PM Gerecycled hout.

March 11,
2020 5:54 PM Lange levensduur, weinig onderhoud en milieuvriendelijk voor de lange termijn

March 11,
2020 5:54 PM Hergebruikt materiaal en apparatuur op zonnepanelen.

Date Response

March 11,
2020 5:33 PM Schrikdraad apparaat op zonneenergie. Paaltjes gemaakt van gerecycleerd materiaal.

March 11,
2020 5:25 PM Minder stroom verbruik.

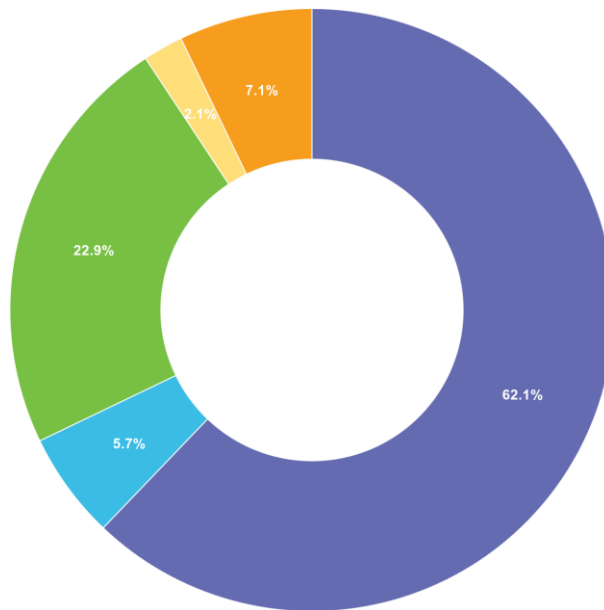
March 11,
2020 5:21 PM Veilig, lang te gebruiken, recyclebaar, bij schade, kleine stukken kunnen vervangen, elektrischiteit besparend

March 11,
2020 5:18 PM Goed voor het milieu, blijft lang goed, natuurlijke materialen

March 11,
2020 5:17 PM Veilig, verantwoord en milieuvriendelijker

March 11,
2020 5:15 PM Afrasteringsmiddelen die langere tijd mee gaan.

Q7 Heb je ooit iets gehoord of gelezen over duurzame afrastering? Zo ja, waar?
Multiple Choice

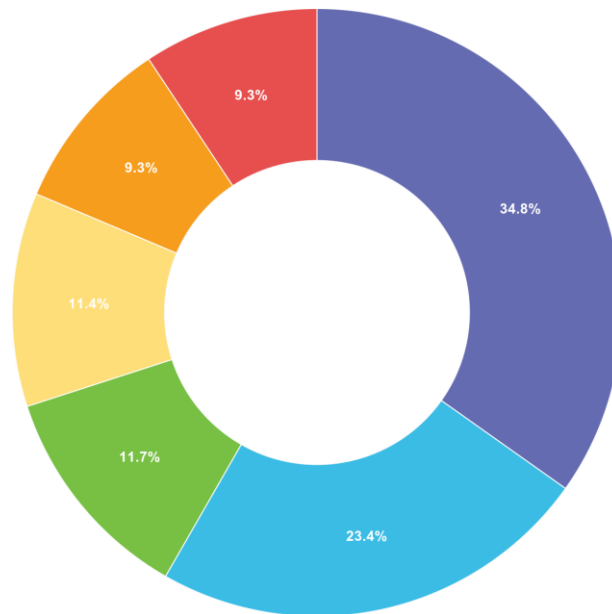

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
● Nee, nog nooit	87
● Ja, in een paardenblad	8
● Ja, online (sociale media, forum ect.)	32
● Ja, via stalgenoten / bekenden	3
● Ja, namelijk:	10

Q8 Van welke van onderstaande producten heb je wel eens iets gehoord of iets over gelezen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Multiple Choice

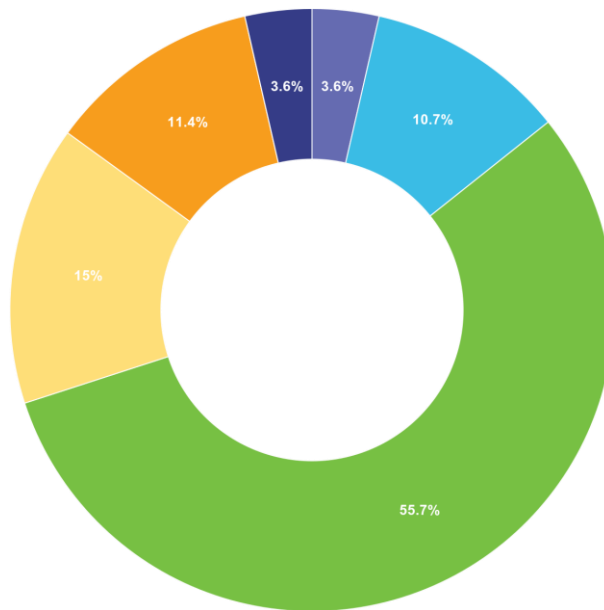

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
● Schrikdraadapparaten op zonne-energie	101
● Weidepalen van gerecycled plastic / materiaal	68
● Zelf isolerende weidepalen (hierbij is gebruik van plastic isolatoren niet nodig)	34
● Equifence, speciaal schrikdraad voor paarden	33
● Weidepalen met een fiberglas kern, hierdoor bijna 'onbreekbaar'	27
● Ik ken geen van bovenstaande producten	27

Q9 Als je zelf je afrastering mocht kiezen en/of aanpassen, wat heeft dan je voorkeur?

Multiple Choice

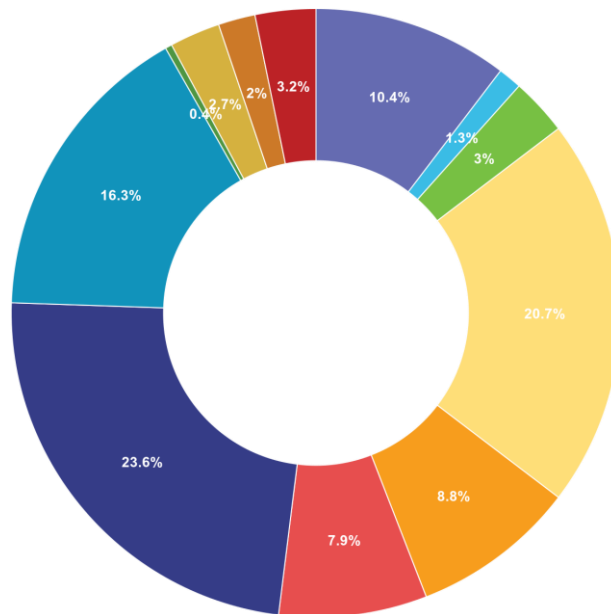

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
● Metalen / Aluminium afrastering	5
● Houten afrastering	15
● Houten afrastering in combinatie met schrikdraad	78
● Schrikdraad of schriklint	21
● Natuurlijke afrastering (zoals bijvoorbeeld een sloot)	16
● Prikkeldraad	0
● Anders, namelijk:	5

Q10 Welke aspecten vind je belangrijk bij het kiezen van een afrastering? (kies de 4 belangrijkste)

Multiple Choice

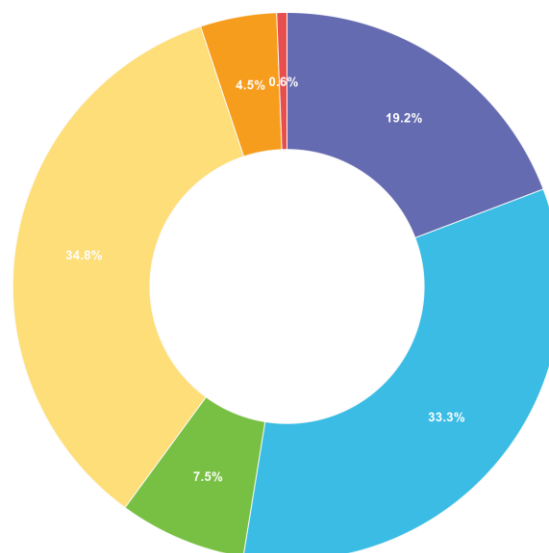
Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
De prijs	58
Het product komt uit de regio of het thuisland	7
De kleur	17
De levensduur	116
Duurzaamheid (het product is minder milieu belastend dan gangbare producten)	49
Veiligheid voor de mens	44

Choice	Totals
● Veiligheid voor het paard	132
● Prijs / Kwaliteit verhouding	91
● Het product moet fair trade zijn	2
● Gebruik van natuurlijke materialen (geen plastics)	15
● Gebruik van een alternatieve energiebron (zoals wind- of zonne energie)	11
● Gebruik van gerecyclede materialen	18

Q11 Welke factoren zouden voor jou doorslaggevend kunnen zijn, om voor een duurzame afrastering te kiezen? (meerdere antwoorden mogelijk)

Multiple Choice

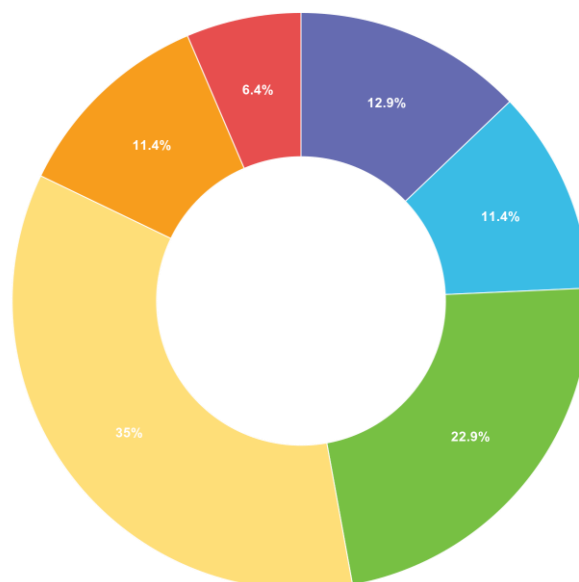

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

Choice	Totals
● Het is in verhouding beter voor het milieu	64
● Het is veiliger voor mijn paard	111
● Het is op een eerlijke wijze gemaakt	25
● Het gaat langer mee / langere levensduur	116
● Het komt uit Nederland	15
● Geen, ik heb geen interesse in duurzame afrastering	2

Q12 Hoe veel zou je extra willen uitgeven aan een duurzame afrastering, in vergelijking tot een mindere duurzaam product?

Multiple Choice

Responses 141 Answered 141 Unanswered 0

	Choice	Totals
●	Niks extra	18
●	Maximaal 2%	16
●	Maximaal 5%	32
●	Maximaal 10%	49
●	Maximaal 15%	16
●	Meer dan 15%	9